

చెన్నపురి శాసన సభ.

ప్రభుత్వ పరిశీలన.

ఆనరబిలు డివిడన్సు గారు ప్రభుత్వ పరిశీలన ప్రభుత్వ తరమునను తీర్మానమునకు ప్రతిపాదనలు మాట్లాడి వానిని అంగీకరించుటకు వీలులేదని నిశ్చయించిరి. తద్వలన మై పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు వెల్లిగారి నివేదికమును వారును గిల్లరు గారును చాలవరకు చర్చించి అందలి ముఖ్యములను ప్రకటించిరి. అందలి విషయములనుగట్టి ఎవరు దోషులైనను వెతుక నిర్దేశించినదియు ఆగుంపులోనే పోలీసు అధికారి ఆయిపురి మనజులకు కాల్పనములు పూర్తి నిర్ణయించుట కవకాశము లేకున్నది. నేరముచేసిన మనుజు డెవరైనది ధృవపడినవిధముగాని క్రిమినలు ప్రాసీషరుకోర్టు ననుసరించి వానిని విచారించి శిక్షించుటకు వలసివచ్చును. ప్రస్తుతము ఆమనుజుని తెలిసికొని పట్టుకొనుట సాధ్యము కాదు. అవిషయములో జిల్లామేజిస్ట్రేటు పాడిసనుగా రెంతమాత్రమును బాధ్యులుగారు. వారి నివేదికయందలి యంశములను వెల్లిగారి నివేదికయందలి యంశములను మేము పూర్తిగ నమ్ముచున్నాము. పోలీసువారి యొక్క మాటలను, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుల మాటలను విధేవాధిప్రాయ ముండుటవలన ఎవరి మాటలు నిజమైనవి సత్యమగు వీలులేదన్నది. అవిషయమై ప్రభుత్వమువారు నవంబరు 15వ తేదీన గావించిన ప్రకటన యందు సర్దుమంతులను విశదముగ జెప్పిరి. అంతకుండు వెక్కువ యేమియును చెప్పేయటముగాని ఇదివరలో గావించినవానికంటె వెక్కువవిచారణ జరుపుటకు గాని వీలులేదు.

ఆనరబిలు. ఎ. ఎస్. కృష్ణ రావు పంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రస్తుత సమావేశమునందు పాడిసనుగారు దోషులగునా కాదా యని చర్చించు టవలనవచ్చును నుడివిరి. పాడిసనుగారి నివేదికయందలి యంశములను పూర్తిగ నిజమని నమ్మి యూరకుండుట వలన లాభము కలుగదు. అంతటితో ప్రజల సంతృప్తి కెంతటికలదు. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును ప్రజల సంతృప్తి ప్రేరేపించు టుండవలయును. అధికారబలము, అధ్యక్షాధికారి కారము ప్రభుత్వమువారి హక్కుకై యున్నపుడు ప్రభుత్వమునా కి విషయమునందు బహిరంగవిచారణ జరిపించుట కేల వెనుదీయవలయునో తెలియకున్నది. పాడిసనుగారి నివేదికను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినచో ప్రజలకు కొంతసంతృప్తి కలిగియుండును. అవిషయమై న్యాయస్థానములవారూ విచారణ జరిపించి నేరములను కేటలపాల్పేసినగాని ప్రభుత్వమువారియెడల ప్రజలకు విశ్వాస మేర్పడవలదు.

ఆనరబిలు టి. రంగాచారియగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రభుత్వప్రకటననునది విచారణ చాలదనియు నితరవిషయములనుసరించి విచారణ జరుపవలసి యున్నదనియు నుడివిరి. మొట్టమొదట ప్రజలవై ఎవరు తుపాకులను పేల్చినది, అట్లుగాల్పుటకు ఏ ఇన్ స్పెక్టరు యుత్తరచేచ్చినది, అప్పుడు నూనెండుండెంటుగా రెమిచేయవచ్చునని మొదలైన విషయములపై నింకను విచారణ జరుగవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమ తేయమునకును, తమ పరిపాలనమునకును ప్రతిపాదనలు అందోళన నట్లువారి నెటుల శిక్షించుటకు బాధ్యులైయున్నారో, అటులనే ప్రభుత్వపు నిబంధనల నతిక్రమించి ప్రజాతేయమునకు భంగము కలుగజేసిన వారిని గూడ నేల శిక్షించుటకు బాధ్యులైయుండగూడదో తెలియకున్నది. పోలీసువారు తమయిచ్చగచ్చినటు ప్రకటించుట వలనగా యిపుడు నిరపరాధులు తమప్రాణములను గోల్పోవలసివచ్చినది! అటువంటివారిని వెంటనే పట్టుకొని శిక్షించుటకు బహిరంగముగా విచారణ జరిపించు టత్యంతావశ్యకము.

ఆనరబిలు ఉబ్బరాముని రెడ్డిగారు, ప్రజాతేయము నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు తమ గౌరవమును, బాధ్యతను, నిలుపుకొని ప్రజలవిశ్వాసమును నిలుపుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము నంగీకరించి అందు నూదించినపుకారము తగువిచారణ జరిపించు టత్యంతావశ్యకమని నుడివిరి.

ఆనరబిలు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు పాడిసనుగారు తమకు మిత్రులనియు, వారి సౌఖ్యము విషయమై తమకెట్టి సంతకమును లేదు గాని ప్రజలను గుండుట వలన విచారణ గావించు టవలనవలసియు నుడివిరి.

పిచ్చుట సభవారు ఫలాహారములను తేలిరి. ఫలాహారాంతరము తిరిగి 8 గంటలకు కాసనసభ సమావేశమయినపుడు ఆనరబిలు మార్కెటారాయణరావు పంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మధురలోజరిగిన విషయమును న్యాయస్థానమునందు న్యాయమువారు విచారించి తీర్పు గావించవలయుననియు అంతపర్యంతము ప్రభుత్వ ప్రకటనవలన ప్రజలకెట్టి సంతృప్తియు గలుగజాలదనియు నుడివిరి.

ఆనరబిలు టి. వేంకటపతిరాజు గారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు మధురమును కాల్పుబడిన యిద్దరుమనుజులనుగురించి విచారించి వారి కుటుంబములకు సానుభూతిని తెలుపవలసియుండుట కడు ఆశ్చర్యకరముగ చూచిన చెప్పిరి. ఆ విషయమై బహిరంగముగా గావించు టవలసియు.

ఆనరబిలు టి. వి. నరసింహయ్యగారు ప్రభుత్వ తరమునను డివిడన్సు గారు పాడిసనుగారి నివేదికను ముద్రించి ప్రకటించిన కొంతకాలానికి కలుగగలదని నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారు బహిరంగముగా విచారణ జరిపించి న్యాయస్థానమునందు తీర్పును పొందినయెడల తద్వలన ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను కోర్టువారి తీర్పులను ఒకచేత సమానముగా నుండినను నుండవచ్చును. అందువలననే బహిరంగవిచారణ జరిపించినయెడల ప్రజల కెక్కువసంతృప్తి ఏర్పడవలదు.

ఆనరబిలు డివిడన్సు గారు న్యాయస్థానమునందు విచారణ జరిపించుటకు ఒకశేనులో వారి ప్రతిపాదన లుండవలయునని తెలియజేసిరి ఒకచేత ఆమృతినొందిన వానితోండి శేనును తీసికొని వచ్చినయెడల అప్పుడు కోర్టువారు న్యాయతీర్పు నిచ్చుట కవకాశముండును. కాని ఎవరిమీద శేనును తీసికొని వచ్చెనది? ఆశున వమాన నేరము జరిగినది తెలియనపుడు నేరమై నేరము మోసెనది? కాబట్టి వానివిషయమై కోర్టువారు గాని బహిరంగముగా గాని విచారణ నుల్లుటకు వలసివచ్చును.

చర్యలు మేర

పశు మజమానులకు పశువులకై రిజర్వు అడవులనుండి గాని ఆ మట్టు ప్రదేశములనుండి గాని నీరును తెచ్చుకొనుటకును తమ పశువులను ఆ అడవులలో మేపించుకొనుటకును ప్రభుత్వమువారు సదుపాయములు చేసి ఆచరణిని ఒక సంవత్సరము నని ఒక తీర్మానమును ఆనరబిలు టి. వి. నరసింహయ్యగారు గవనాదించుచు సకాలములో వర్షములు కురియనందువలన, పచ్చికబయల్లన్నియు ఎండిపోయిన వని నుడివిరి. అందులో నుభయముగ నేలముజిల్లాలో పశువులయజమానులు తమపశువులను మేపుకొనుటకు ఫలములేక మిక్కిలి బాధనొందుచున్నారు. తద్వలన యిటీవల జరిగిన నేలముజిల్లా సభలో కొన్ని తీర్మానము లామోదితము లైనవి. వానిని పాటకులకు పంపిరి. రిజర్వు అడవులలో పశుమజమానులకు తమ పశువులను మేపుకొన నిచ్చుటకు యనుమతి యొసంగవలయును.

ఆనరబిలు. ఎ. ఎస్. కృష్ణ రావుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఆనరబిలు కాచిమరావుగారు ప్రభుత్వపరిశీలన ప్రభుత్వ తరమునను అవిచార్యయిన, కాలములందు అట్టి యనుమతి యొసంగవచ్చును గాన తామతీర్మానము నంగీకరించుచున్నామని నుడివిరి.

బీళ్ల పన్నులు

రిజర్వు అడవులలో బీళ్ల పన్నులను హెచ్చుచేయగూడదను సొక తీర్మానమును ఆనరబిలు టి. వి. నరసింహయ్యగారు గవనాదించి బీళ్లపన్నులు ఆయా ప్రదేశములందు వివిధములుగ నన్ను వని నెలవిచ్చిరి. వానిని రెండింటిలో హెచ్చుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రాజీయించునట్లు తెలియచున్నది. అటువంటి యభిప్రాయము ప్రభుత్వమువారి కున్నయెడల పశువుల యజమానులకు మిక్కిలి సద్దుము కలుగును.

ఆనరబిలు చిదంబరనాథ మొదలియగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఆనరబిలు కాచిమరావుగారు ప్రభుత్వపరిశీలన ప్రభుత్వ తరమునను ప్రజాతేయముకొరకే రిజర్వు అడవులను వంచినట్టిలో నుండుటకై పన్నులను హెచ్చుచేయుచుండినను, ఒకచేత హెచ్చుచేసినను కనువుల యజమానులకు వచ్చులాభములో అపన్ను ఒక తెక్కాదనియు నుడివిరి.

ఆనరబిలు చిదంబరనాథ మొదలియగారు ప్రభుత్వమువారికి యభివృద్ధిగాంచుటకు మన రాజధానిలో అట్టి రిజర్వు అడవు తెన్ని యున్నవని ప్రశ్నించిరి.

ఆనరబిలు నరసింహయ్యగారు ప్రభుత్వ తరమునను పన్ను హెచ్చుచేసినందువలన విశేషమగు పశువులను మేపు

కొనునా తెక్కువపన్నును చెల్లించవలసి వచ్చుననియు అందువలన వానికి విశేషపన్నును సంభవించుననియు నుడివిరి తీర్మానము సభయం దోడిపోయినది.

ఇన్ స్ట్రుమెంటులము.

“ఇన్ స్ట్రుమెంటులము” స్వభావమును, వానికి పుట్టుకకుగల కారణములను వాని నివారణోపాయములను నూచించి విచారించుటకై వైద్యసంఘములతో నొక కమిటీ ఏర్పరచవలయుననియు, ప్రస్తుతము మన రాజధానియందలి వివిధభాగములందు ఆరోగ్యముతో బాధపడుచున్నవానికి తగు వైద్యసహాయ మొసంగుటకు వెంటనే ఏర్పాట్లను గావించవలయునని ఆనరబిలు శివరావుగారు తీర్మానముపాదించి ఇన్ స్ట్రుమెంటులము మొట్టమొదట బొంబాయిలో ఉద్భవించి గత ఆరుమాసములనుండియు ఈ గాజధానియందలి ప్రతిపట్టణమున పల్లెయను ప్రదేశానికి ఘోరముగ వ్యాప్తి కెంది అనేకమంది ప్రజలను మృత్యువ్రేసేటటువంటియున్నదని నుడివిరి. కొన్ని కొన్ని ప్రదేశములందు 100 కి 90 నుండి జనులుగూడ మృతికొనిరి. ముఖ్యముగా గ్రామములలో నివసించు ప్రజలు వెక్కువమంది వైద్యసహాయములేక చనిపోవుచున్నారు. కాబట్టి లోకము బోధులవారికి కావలసినదగ్గర మొసంగి బీదగామియులకు వైద్యసహాయము గావించవలయును. వైద్యసంఘముల కమిటీ నొకదాని నెన్నింటి వారిసలహాలను వైద్యసంఘములను.

ఆనరబిలు మార్కెటారాయణరావుపంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచి ఆనరబిలు బాలవరంబయిందారుగారు మొదలైన ప్రముఖులందరును గూడ మరణించుటకు నివజ్వరమే కారణముగాన బొంబాయి గవర్న మెంటు వాచలె తాము కూడ నొకకమిటీ నేర్పించి విచారణ జరుపవలయునని కోరిరి.

ఆనరబిలు గిల్లరుగారు ప్రభుత్వపరిశీలన ప్రభుత్వ తరమునను ప్రస్తుతము కమిటీ నేర్పరచుటకు మన రాజధానిలో ఇద్దరుమృత్యువదక్క విశేషమంది వైద్యసంఘములు లేని నుడివిరి. వారిట్లు తమ యువన్యాయములను నుడివిరి: మేము మా శక్తిగలవరకే రాజధాని పట్టణములందును తదితర ప్రదేశములందును వలయునంత వైద్యసహాయము చేసియుంటిమి. మన రాజధానియందలి విశేషమంది డాక్టరులు యద్వభూమి కరుగుటవలన డాక్టరులకల వేర్పడినది అందువలన మాపనికి కొంత ప్రతిబంధక మేర్పడిన దని చెప్పకలేదు. వైద్యకాళితయు 24 భాగములకింద విభజింపబడి, అన్ని భాగములు కూడ సర్వజనరణుగారి స్వాధీనమునందు లేనందువలన నేటివల్ల ఏర్పడినది. జిల్లాబోర్డులవారికింద కొంతమందివైద్యులు గలరు. వారు సామూహికవ్యయపరచి కొంత వైద్యసహాయముగావించినను గావించవచ్చును. ఆ వైద్యులకూడ సాస్యాధీనమునందులేదు.

వాకేమియు సహాయము చేయనియెడల అది సాతప్యము. వాకు సంబంధించినంతవరకు నేను ఎవరకైనను, ఎవ్వడైనను ఎక్కడైనను గూడ తగుసహాయ మొసంగుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నాను. చెన్నపురి కార్పొరేషనువారు వా సలహాకు సహాయమునకు వచ్చి, నేను వారికి నా విద్యార్థులను కొంత వంపించి ప్రహాయముచేసితిని. మరియు యీ రోగము వివేచింపగా వ్యాపించుటకు మరీకొన్ని కారణములు గలవు. ఏ గ్రామమునకైనను ఈరోగము వచ్చినపుడు అతడు మృతిమొందుచునేమో యను భీతిచేత ఆయా ప్రదేశములందు యింక తన మిత్రులను, బంధువులను తనయొద్దకు పిలిపించుకొని వారిని తనచుట్టు కూర్చుండి నేరకేయ నియమించును. ఇంతకుండిజను లొక్కచో సమావేశ మయినయెడల అది వ్యాప్తికెందుట కెక్కువ యవకాశ మేర్పడుచున్నది. కొంతమంది మతాచారములకు వ్యతిరేకముగ నుండునని భ్రమపడి యుండున నేదించుట మావెదరు. తీర్మానాభిప్రాయముతో వాకు పరిపూర్ణ సానుభూతి కలుగు. లోకము బోధులకు భన సహాయము గావలసిన యెడల ప్రభుత్వమువారు చేయవలసి యుండును.

ఆనరబిలు ఆమామ్యురు తంబి మరక్కయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు లోకము బోధులకు భనసహాయము వలయుచో ప్రభుత్వమువారు చుట్టుకు సంసిద్ధులై యున్నారని తెలియబరచుచు నొకత్రాటన గావించవలసివలయునని నుడివిరి.

ఆనరబిలు ఎ. ఎస్. కృష్ణ రావుపంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు సభను జనరలుగా నుడివినంతయు సత్యమనియు వైద్యసహాయము చేయు విషయమై లోకము బోధులనే నియమించవలయుననియు వారు కోరినంతభనమును ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేయవలయుననియు చెప్పిరి.

ఆనరబిలు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచి లోకము బోధుల ముగిసిసారి టీవారు కూడ తమకై చరచలేమండ చెప్పేయ చున్నారనియు, ఇంకను ఎక్కువసహాయము చేయవలయునని ప్రభుత్వము తెక్కువపన్నుకు మంజూరు చేయవలయుననియు నుడివిరి.

అనరవిలు పి. శివరావుగారు ప్రభుత్వమునకు మొదటగా గానియును ఈ రోజును గూర్చి బోధపరచుటకును, అనరవిలు వారికంటెకుండు నందగలదులకు వారేమిమి కట్టుదిట్టములు చేసికొనవలయునో మొదలైన విషయములను గూర్చి యుపన్యసింపటకు వైద్యులే యవసరము లేదనియు ఎవరైనను చాలుననియును నడిపిరి. ప్రస్తుతతరుణమునందు ఆయా ర్థ్యవైద్యులు ఆయా ర్థ్యద బోధములు ఎంతో పనిజేసి యుండెడివి.

అనరవిలు గివ్వగారు యీ రోజును గురించిన కర పత్రికలు పత్రికాగ్రామమునకు పంపింపబడినది యీ అంతకంటె పెక్కుపనియైనా చేయవలయు అవకాశము లేదని నడిపిరి.

తీర్మానము సభయందు ఒడిపొయినది.

ద్వితీయదినచర్య

శేటి మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు తిరిగి కాసనసభ గవర్నరుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమయ్యిరి. నిన్నటివలెనే పెక్కుమంది సభ్యులు సభకు వచ్చిరి. శేటిదినము అనరవిలు కవలపర్ ముప్పిసనాయకుగారు ఆర్కాటు యువరాజు గారును, కూడ సభకు వచ్చిరి.

సంగ్రామవిజయము.

మిత్రమండలికిని జర్మనులకును యుద్ధవిరామము కలిగి నందునకు సభవారు తమమంతోమనసు వెలిబుచ్చుచు యుద్ధ విజయమునకై సార్వభౌముని సేవల అమోఘతే తీ సామర్థ్యము లెక్కుడుగ తోడ్పడినందులకును, శ్రీమద్రాజగారు యుద్ధ మునందు తాము స్వయముగ శ్రద్ధవైఖరి పనిజేసి విజయము గాంచినందులకును కాసనసభ సభ్యులు సార్వభౌమునికి విజయపూర్వకముగ తమ ముఖపూర్వకమైన యభినందనముల నందజేయుచున్నారు. యుద్ధభారమును భారతదేశము కూడ వహించి తద్విజయమునకు తోడ్పడినందులకును భారతీయ ప్రతినిధులను రాబోవు సంధిసభకు పంపుచున్నందులకును సభ వారు తమ కృతజ్ఞతను వెలిబుచ్చుచు సార్వభౌమునియెడల తమ పరిపూర్ణరాజభక్తిని వెలిబుచ్చుచున్నారు.

తీర్మానమువై ప్రజానాయకసభ్యు లొక్కరు మాట్లాడిరి. ఆవిషయము నిన్నటివలె సభలో తీర్మానింపబడినది.

ఆర్కాటు యువరాజుగారు తీర్మానమువై మాట్లాడుచు మహాభారత సంగ్రామమునందు మిత్రమండలివారు విజయముగాంచిన వారైన విని తామెంతయును సంతోషపడి తిరుచి నడిపిరి. అందులకై సార్వభౌమునికి తమయభినందనముల నంపుటకు తమకంతయును అనందముగ నున్నదని వారు నడిపిరి.

అనరవిలు బొబ్బిలి రాజుగారు మాట్లాడుచు యుద్ధము విజయవంతముగ సంతమొందినందులకు తామందరమును సంతసించుచున్నామని నడిపిరి. మిత్రమండలివారు జర్మనులవై విజయముగాంచుటవలన నాగరికము విజయముగాంచినది యుద్ధవిజయమునకై ఎంతమందియో తమప్రాణములను నర్పించి సార్వభౌమము గావించి ఎల్లప్పుడును ధర్మమే జయతి యను సత్యము మరియొక పర్యాయము ద్రువపడినది. సత్యము మొట్టమొదట కురుక్షేత్రయుద్ధరంగమునందు స్థాపితమై ప్రకృతము అసియా ఐరోపా యుద్ధరంగములందు మరియొక పర్యాయము దృఢీకృతమైనది. యుద్ధములో భారతీయులను ఐరోపీయులను వైర్యవైర్యములతోను శక్తిసామర్థ్యముల తోను పోరాడుచున్నది. కాబట్టి భారతీయులకును, ఐరోపీయులకులకు స్నేహభావములు నానాటికి పెంపొంది, బ్రిటిషు పరిపాలనము హిందూదేశములో శాశ్వతముగ స్థాపితమై చిరకాలము భారతీయుల కర్హ్యమునకై కర్దిల్లును గాత!

అనరవిలు రామచంద్రరావుగారు యుద్ధ విరామము గలిగినందునకు తమ పరిపూర్ణ సంతోషమును వెలిబుచ్చిరి. ప్రస్తుత భూరంగ్రామము ప్రపంచమునకు కదిలిక పుట్టిం చి ప్రజలందు స్వాతంత్ర్యమును సాధించుటకు వాగ్దానము. ఆ స్వాతంత్ర్యమును ప్రపంచ నులందుకును వ్యాప్తి జేరిన సకల సంఘములకు, జాతులకు, దేశములకు స్వాతంత్ర్య మొదలగున్నది. ఇటీవల లాయును జార్జిగారు ఇంగ్లండులో యుపన్యసించుచు భారతీయులు గూడ యుద్ధవిజయమునకై తక్కువగా తోడ్పడలేదనియు తదితరవలనరాజ్యములతోబాటు సమానముగ సహాయము చేసినదియు, చేసిన యవకారమును మరనియొక సమయము వచ్చినపుడు ప్రత్యుపకారము చేయ వలసియుండు ననియు నడిపిరి గాన మేము మా ఆశయమును స్వరాజ్యమునకై ఎదురు చూచుచున్నాము.

అనరవిలు యాజులు మా స్నేహగూడ మనము దీయుల పక్షమున తమ సంతసమును వెలిబుచ్చి తీర్మానమును బలపరచిరి.

అనరవిలు బొబ్బిలి గావగూడ తీర్మానమును బలపరచుచు చిట్టచివరకు యుద్ధము మనసార్వభౌమునికి విజయవంతముగ సంతమొందినందులకు మన కష్టము లన్నియు అంతమొందెనని నడిపిరి.

అనరవిలు రంగారావుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచి బ్రిటిషురాజ్యము గృహకేంద్ర స్వరాజ్య ములను స్థాపించుటలో వచ్చి గాంచినదని వెలిబుచ్చిరి. అనూత్రములు హిందూదేశములో గూడ స్థాపించబడునని భారతీయులందరూ కడఁపరికితో నెదురుచూచుచున్నారు. హిందూదేశము ఆభివృద్ధి గాంచవలయు ననినయెడల అట్టిచుట్టవచ్చిరి. బ్రిటిషుపరి పాలనమునందు మాత్రమే సాధ్యము. అట్టిచుట్టవచ్చిరి. ప్రతిబంధకమున కలచివారిని భృంసము చేయుటకు ఎల్లరును సమకట్టి విజయవంతములయిరి. హిందూదేశముయొక్క పరిశ్రమభివృద్ధిగూడ, ఇప్పుడు సులభ సాధ్యము కాగలదు. అట్టిచుట్టవచ్చిరి అట్టిచుట్టవచ్చిరి భారతీయులందరూ శేక్రగ్రీవముగ నెదురుచూచుచున్నారు.

పిమ్మట అనరవిలు రిచిమంతు, అమాయకు తంబిచరక్కయార్, కవలపర్మముప్పిసనాయకుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

పిమ్మట గవర్నరుగారు మాట్లాడుచు సెకండియోవర్గా సహా గావించిరి, సార్వభౌముని కభినందనముల బంపు సమయ వింతత్వరలో లభ్యమగునని యెవరును తెలిచియుండలేదని వారు వెలిబుచ్చిరి. అట్టి సమయవంతత్వరలో సంభవించినందులకు ఎల్లరును సంతసించవలసి యుండును. జయనాదనప్రజలెల్ల ఆహ్వానించినది ప్రతిపట్టణ మునందును, పల్లెలందును జరిగిన యభినందనములను, హిందూ ముసల్మాన్ క్రైస్తవాలయములందు జరిగిన ప్రార్థనలవలనను సుఖ్యక్తము కాగలదు. యుద్ధము విజయవంతముగ సంతమొందినదని ప్రతిమనుజును, వర్తకుడును, ఎల్లరునుగూడ సంతసించిరి. కాబట్టి యిప్పుడు మనము శ్రీమద్రాజగారికి మన యభినందనముల నంపి మనరాజభక్తిని మరియొకపర్యాయము ద్రువపరచుట త్యంతావశ్యకము. యుద్ధ ప్రారంభమునండియు గూడ భారతీయులు సార్వభౌమునియెడ కడు రాజభక్తితో దక్క మరియొక విధముగ ప్రవర్తించుటలేదు.

పిమ్మట గవర్నరుగారు సంగ్రామ చరిత్రసంతయు, జర్మనీయొక్క దౌర్జన్యము, ఆదౌర్జన్యమును ధ్వంసముచేయ వలసిన యగత్యము, ఏవిధముగ పరాను బెల్లియనులకు సహాయ మొసగుటకు గ్రేటు బ్రిటను యుద్ధములో ప్రవేశించినది యీ ఆయుద్ధ విజయమునకు ఎవరెక చెల్లు తోడ్పడినదియు, మొదలైన విషయములనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. చిట్టచివరకు జర్మనీ దౌర్జన్యము నాశమయి ప్రపంచమునందు తిరిగి శాంతి నెలకొల్పబడు నూచనలు గన్పడుచున్నందులకు తామందరను సంతసించవలసియుండు నని వెలిబుచ్చి వారియపస్యాసమయ ముగించిరి.

వారి యుపస్యాసాంతరము సభ్యులు కరతాళభస్మలచే తమ సంతోషమును ఆనందమును ప్రకటించిరి.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

ఉపాధ్యాయుల జీతములు

ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠశాలలో పాఠ్యాదుల జీతములు హెచ్చుచేయవలయునని అనరవిలు శివరావు గారొక తీర్మానము

ముపపాదించి తద్విషయమును గూర్చి భరత ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకే జీతముల హెచ్చుచేయుట కంగీకరించి రని తెలిపిరి. ఇప్పటి యుపాధ్యాయుల జీతములు చాలతక్కువగా నున్నది. వారి కది జీతనోపాధికి చాలదు. వారిజీతములు హెచ్చు చేయు టావశ్యకము.

అనరవిలు వేంకటసతీ రాజుగారు తీర్మానమునందలి యంతములు నిర్వివాదాంశము లయినందులకు ఆ తీర్మానమును బలపరచుటకు వెక్కుమారు లవసరములేదని తీర్మానమును బలపరచిరి.

ప్రభుత్వపక్షమున అనరవిలు దంకనుగారు ప్రభుత్వమునకు ఆ తీర్మానముతో తమకు సానుభూతి కలదని నడిపిరి. ఉపాధ్యాయులు జీతములు హెచ్చుచేయవలసిన విషయము నిజము, అవసరము. సాధ్యమయినంతవరకు సామ్యముబట్టి వారి జీతములను హెచ్చు చేయుటకు ప్రయత్నములు నూపబడును.

అనరవిలు శివరావుగారు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానముతో సానుభూతిని వెలిపినందున తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

సభ జరుగుచున్నది.

వీన్ గుడ్డు మచ్చెంటు సింగ్ కేటు:— బట్టల వెలుగు పడిపోవుచుండుటనుబట్టి వర్తకుల లాభము నిమిత్తము మదరాసునందలి శేళ్ల నెల్ల కొని వెలుగు నిలుపు నిమిత్తము 30 లక్షల మూలధనముతో వై శేక్సానబడిన సంస్థాపనమును ప్రతిష్ఠించుటకు పుచ్చుకొని జరుగుచున్నట్లు తెలియ వచ్చుచున్నది.

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు బతు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును, వెండ్రుకలు చాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అమ్మతాంజనం డిసో, 6, తంబు శేటివీధి, మద్రాసు.

1918 వ సం॥ నవంబరు డిసంబరు మాసములకు చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరున్న, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు దొరవారియొక్క టూరు ప్రోగ్రాము.

నవంబరుమాసం 21	తేది మదనపల్లి డివిజన్లో పుంజవైయల శశిపుత్ర గుంటిచి చిన్న తిప్పసముద్రం గ్రామములో సభ జరుగును.
22-23	చిన్న తిప్ప సముద్రం
24	చిన్న తిప్పసముద్రమునండి చిత్తూరికి
25-27	చిత్తూరు
28	పలకు సేర
29	పలకు సేర, పలకు సేర తాలూకా పుంజవైయల తనిఖి
తేది మొదలు డిసంబరు మాసం 8 తేది వఱకు	
డిసంబరు 9	పలకు సేరునండి చిత్తూరికి
10	చిత్తూరునండి చంద్రగిరికి
11-15	చంద్రగిరి
16	చంద్రగిరినండి చిత్తూరికి

Chittoor Collector's Office (Sd.) A. GALLETI, 19th Nov. 1918. Acting Collector.

తంబివిలాసము :
"పండిట్"
మదరాసు.

ఇ క్ష యె క్ష జా

తేక

బొంబాయి జ్వరమునకు భయపడకుడు.

ఆయుర్వేద మధయ మిచ్చుచున్నది. (1045)

వైద్యురత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు కనిపెట్టిన దివ్యవధ మిందుకు సిద్ధావధము.

ఇది ఈ జ్వరమును తొలగించుటయే కాక రాకుండచేయును.

ప్రతియింట నుండదగిన పరమావధము. ఈవరకే పలువుర కుపయోగపడి ఫలమునిచ్చినది.

ఇక్షుయెక్ వా నుండుల నెట్లు 1-8-0

మాస్టేగుమండుల నెట్లు (వెన్నెది) 1-12-0

" " (చిన్నది) 1-2-0

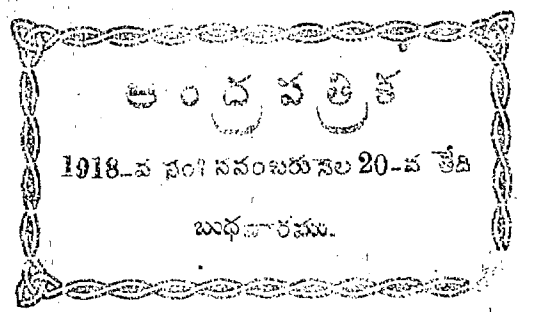
కలరానుండుల నెట్లు 0-12-0

ఇక్షుయెక్ వా జ్వరముచే బలహీనులగువారికి

మా దన్వంతరి లేహ్యము

వెంటనే బలము నిచ్చును. టిన్న 1-8 రు 2-8-0

ఆయుర్వేదాశ్రమం, శివ, ఆచార్యునవిధి, జి.టి. మదరాసు.



మద్రాసు శాసననిర్మాణసభ

మొట్టొక్క మూల సంగ్రహము లక్రింద, శాసననిర్మాణసభలు ప్రజల కెంత ప్రయోజనకరమో తమముగ నున్న ప్రాంతములలోని వారిని, నిన్న ప్రారంభమయిన సభాకార్యక్రమము పరికించిన తేటపడగలదు. ప్రజాప్రతినిధులెల్లరు మధుర కల వరము గూర్చి బహిరంగవిచారణ జరుగవలయునని, నిన్నటిసభలో సయోజితముగ ముచ్చటించిరి. ప్రజలీ విషయమై నెంతయు నుద్వేగపూరితులై యున్నారు. ప్రజలను సంతృప్తిపరచుటకు ప్రజాప్రతినిధులు సూచించిన మార్గమే అచలంబనీయమనుట కేమాత్రమును సందియము లేదు. కాని ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము సంగీకరింపలేదు. మండలకలహలవాదాధ్యత వహించి జిల్లామేజిస్ట్రిట్టుగా రిట్టి విచారణకు గడంబడు, సంభావ్యముగ లేదు. తుపాకులపైల్విన పోలీసు బంట్లోతుల సాక్ష్యము గై కొనబడలేదు. పెల్లిగారు చేసిన విచారణ ప్రకటితముగాలేదు. ఇయ్యది రహస్యముగ జరుపబడినది. ఇట్టితోవము లనేకములు గల విచారణాఫలితములతో ప్రభుత్వమువారు సంతృప్తి చెందిరి. శాసననిర్మాణసభలో చుక్కెరుగక మందే, ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయముల గనుగొనకముందే, ప్రభుత్వమువారి నిశ్చయమును ప్రకటించిరి. పోలీసువారు తుపాకుల ప్రేల్పుట కెట్టియత్నపు లేదని, ఎల్ల రంగీకరించుచున్నారు. కాని ప్యాసినుగారు మాత్రము, పోలీసువారి చర్య పొరబాటున జరిగినదని తృప్తి చెందుచున్నారు. వీరియూహా కెట్టి కారణములను గన్పట్టుటలేదు. కారవనీయులగు నుబ్రాయ్ రెడ్డి గారు గూడ, బహిరంగవిచారణ యవసరమని స్పష్టపరచిరి. పోలీసువారి టిట్టిచర్యకు గడంగుట కెట్టి యవసరము గలిగినదో, ప్యాసినుగారి విచారణలో వ్యక్తపడున బడలేదు. బహిరంగవిచారణ జేయవలయునని ప్రజాప్రతినిధులు కోరుటచే, ప్యాసినుగారికి న్యాయత గలుగజాలదు. మధురలో కోర్టున కే తెంచిన ప్రజలెల్లరుల గావించుట కే తెంచినటుల, సాక్ష్యము గానరాదు. ఏది యెటులున్నను, అధికారులకును, ప్రజలకును అభిప్రాయభేదము గలిగినపుడు, బహిరంగవిచారణ జరుగుట న్యాయమని, దోచకపోదు. కారవనీయులగు డేవిడుసనుగారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాటలాడిరిగాని, వారుచూపిన హేతువులు ప్రజలలో నిశ్వాసము పురికొల్పజాలవు. ఎటుల యిననేమి, తుదకు తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

ఇకపూయెంజా జ్వరమునకు కారణముల నరయుటకు వైద్యనిపుణుల సంఘము నేర్పరుపవలయుననియు, రాజధాని ప్రజలకు వైద్యసహాయ మొసగుటకు వెంటనే తగినచర్యల దీసికొనవలయుననియు, కారవనీయులగు పి. శివరావుగారు తీర్మానముపాదించిరి గాని, అదియు నిరాకరింపబడెను. నూతనవిషజ్వరము ప్రజల ననేకులను తనచాత బెట్టుకొనినది. ప్రభుత్వమువారి వ్యాధినిర్మూలనమునకై తగినచర్య దీసికొనలేదని ప్రజలభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఇంకను అనేక ప్రదేశములందీ విష

జ్వరము వ్యాపించుచునేయున్నది. ప్రజల నీ వ్యాధి నుండి సురక్షించుట ప్రభుత్వధర్మమై యున్నది. కాని, సర్దును జనరలుగా తీర్మానముతో సానుభూతి మాత్రము తెలిపిరి. కాని, యుద్ధకారణముచే నీ తీర్మానము వాచరణలోనికి దెచ్చుటకు సాధ్యముగాదని నిరభిప్రాయపడిరి. ప్రపంచమునందితర ప్రదేశములలో రోగకారణముల నరయుచున్నపుడు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము దీసికొనవలసిన యవసరము వీరికి గన్పట్టలేదట. మీనుమిక్కిలి స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములు తగిన శ్రద్ధ వహించుటలేదని వీరు నింద మోపిరి. ప్రజాప్రతినిధు లిందునకు పరిణామ ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. స్థానిక సంఘములకు ద్రవ్యావపత్తి అత్యల్పము. చేతనయినంతవరకు లోపము లేకుండ, ఈ సంఘములు వైద్యసహాయ మొసగుచునే యున్నవి. స్థానిక సంఘము లింకను అధికముగ సహాయము జేయవలయు ననునెడల, ప్రభుత్వమువారు ద్రవ్య సహాయ మిచ్చుట భావ్యము. కాద్యుగారు మాత్రము స్థానిక సంఘముల కృషిని ప్రశంసించి, ధనము వలయునని స్థానిక సంఘములు గోరుచో, ప్రభుత్వమువారి రాకొక్కెను గూర్చి సానుభూతితో యోచించెదనని, నుడిపిరి. ఆయుర్వేద యనాది వైద్యులనేకు లీ వ్యాధిని జయప్రదముగ గుడుచ్చుచున్నారని మా కనేక ప్రదేశములనుండి వర్తమానము జెలియచున్నది. యుద్ధావసరములచే వివిధ వైద్యసహాయ మొసగుటకు వీలుపడలేదని ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. అటు లయినచో, ఆయుర్వేద యనాది వైద్యుల నీ పనికై ప్రభుత్వమువారి లోయవయోగించికొనరాదో దోచుచున్నది. ఇట్టి విషమనము యములందు సాశ్వాత్య వైద్యులు టాధిక్యము గాన్నించుట లేదు. ప్రాచీన వైద్య విధానములను సులభముగ స్వీకరించుటచే, దేశీయులకు వలయునంతగ వైద్యసహాయము లభించుటలేదు.

ఇక, ప్రజాప్రతినిధుల టగిన ప్రశ్నలకు జవాబులను పరికించిన, అవియు నెంతమాత్రము సంతృప్తికరముగ లేవు. అనేక ప్రశ్నలకు, సమాచారము తెలియలేదనియో, ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగ బూనలేదనియో, జవాబొసగబడినది. జిల్లా బోర్డులలో అనుబంధముగ ప్రశ్నల నడుగుటకు సౌకర్యములు గలిగింపబడునామని, గౌరవసంహయ్యురుగారకు, స్థానిక సంఘము లీ విషయమై శ్రద్ధ వహింపనగున, నీ విషయమై చర్య తీసికొనబడదని, తెలుపబడెను. గడువుదినములలోకల ప్రభుత్వమునకు జేరిన స్థానిక సంఘాభిప్రాయములలో విశేషభాగ మీ సంస్కరణము సామోదించుచున్నది. ఇట్టి స్వల్ప విషయమున స్థానిక సంఘముల యనుమతి దీసికొనవలసిన యవసరమును గాన్నింపదు. ప్రజాశయము లేదో యొక కారణముచే, ప్రోసివేయబడుట, శోచనీయము. మాగాణి మెరకభూముల శిస్తు వసూలు నాపుజేయుట గూర్చి, ప్రభుత్వము వారు యోచించుచున్నారని దెలుపబడెను. ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి, రయితులకు తగిన యుపశాంతి గలిగింప ప్రార్థితులు. ఈ సంతక రాంధము నుండియు జరిగిన లూటీల వివరములను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. వాటినిపరికించిన, మర్పరముగ సాధిక స్థితిగన్పట్టుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో ప్రభుత్వమువారు కలుపుబాధను తగ్గించుట కింకను తగినచర్యల దీసికొనకుండుట, వింతగ నున్నది. దేశీయవస్త్రములను రవాణాజేయుటకు రైల్వేసౌకర్యములు లేకున్నవని, యొక ప్రశ్న యడుగబడెను. దీపావళినరకు దక్షిణ యిండియా రైల్వే వారి నిర్బంధములను సడలించిరిని, జవాబొసంగ

బడెను. దేశీయవస్త్రములకు ప్రత్యేకముగ నిట్టి నిర్బంధముల గలిగించుటకు కఠినమై యో దెలియకున్నది. ఈ నిర్బంధములు పూర్తిగ హింసలయు నని ప్రభుత్వమువారు రైల్వే అధికారులకు తెలుపగోరుచున్నారు. పంచములకు పాఠశాలల సభి కముగ స్థాపింపవలయునని కోరబడెను. అందు కనుకూలముగు జవాబొసగబడెను. చెన్న రాజధాని యందెల్ల పంచముపాఠశాలల విషయమై ఆంధ్ర మండలములు ముందంజ వైచుచున్నవి. కృష్ణా జిల్లా రాజధానియందగ్రామముల వహించుచున్నది. 934 పాఠశాలలును, 24,546 మంది విద్యార్థులును కృష్ణామండలమున గలరు. గుంటూరు మండలమున 743 పాఠశాలలును, 21,757 మంది విద్యార్థులును, కర్నూలును 429 పాఠశాలలును, 886 మంది విద్యార్థులును, నెల్లూరు నంధు 407 పాఠశాలలును 9604 విద్యార్థులును గోదావరి యందు 366 పాఠశాలలును 11,173 విద్యార్థులును గలరు. మిగిలిన మండలముల సంఖ్య లంతయుతాపాకరముగ లేవు. పజులు ప్రభుత్వమువారును దేశభివృద్ధి కల్పననరకు నీ ముఖ్యవిషయమై విశేష శ్రద్ధవహింప గోరుచున్నాము.

గత శాసననిర్మాణసభలో, రామనాథపురపు రాజగారు, సంస్కరణ నివేదికపై సభిప్రాయ మొసగుటకు ప్రభుత్వమువారిచే గోరబడిన వారి నామముల జెల్పవలయునని కోరి యుండిరి. ఇందుకు ప్రత్యుత్తర మిపుడు ప్రచురింపబడినది. ఉద్యోగులుగారి భారతీయులలో బాబ్బిలిరాజు, శివస్వామిఅయ్యరు, ఆర్కాటప్రెస్సు, రామారాయనింగారు, పితాపురమురాజు, తెలప్రోలురాజు, కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు, మహమ్మదు హబిబుల్లాసాహేబు, ఎ. సుబ్రహ్మయ్య రెడ్డి, మరుళేటి శేషగిరిరావు పంతులు, ఘంగూరి వాస్తవ్యులు యుక్. సుబ్బారావు, టి. జే. శి కాచారి, ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడు, మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహేబుగార్లు మాత్రము గోరబడిరి. వై నామములను పరికించిన, జాతీయోద్యమాభిమానుల నామము లీ వట్టికలో గాన్నించుటలేదు. ఇందు మూలమున, జాతీయవాదులెటుల చుల్లన జేయబడుచున్నారో, వ్యక్తపడుచున్నది. నూతనసంస్కరణములందు నను, శాసననిర్మాణసభలు ప్రజల కోర్కెలను సఫలముగావింపనిచో, నయ్యది దేశమున కేమాత్రముపకారము గలిగింపనేరవు.

సంధిసభ : హైందవ ప్రతినిధులు

మహారాటాశాసన యిటుల వ్రాయుచున్నది: "సర్ యుస్. పి. సి. హాగారు హిందూ దేశము పక్షమున సంధిసభకు వెడలుటకు నియమింపబడిరి. కొలదిదినములలో వీ రాంగ్ల దేశమునకు వెడల నున్నారు. గౌ. భూపేంద్రనాథ బానుగారును, సర్ శంకరనాయుడుగారును నుండగా, భారతదేశ పక్షమున ఆంగ్లదేశములో కార్యనిర్వహణ మొనర్చుటకు ఎల్లపుడును సర్ ఎస్. పి. సింహగారినే నియోజించుట మా కాశ్చర్యజనకముగ నున్నది. వీలవై మోపబడిన, కార్యభారమును ఎక్కుడు స్వాతంత్ర్య బుద్ధితోడను, ఎక్కుడు సామర్థ్యము యోడను నెరవేర్చగల నునుజులనేకు లీ దేశమున గలరు. కొందరిదివరకే ఆంగ్లదేశమున నున్నారు. సామాన్యసంగ్రామ మంత్రవర్తమునకును, బహుశః సంధి సభకును కూడ ఇతర వలసదేశములు అనేక ప్రతినిధులను బంపుట కనుమతించబడినది. కావున మన రాజ్యాంగ యంతస్వభావమునుబట్టి భారతదేశ ప్రతినిధులుగ నిరువురుసభ్యులను పంపుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వము

వా రనుమతింపవలయును. అందొకరు అధికారులును, మరియొకరు అనధికారులును నుండవచ్చును. సర్ ఎస్. పి. సింహా గారు అధికారప్రతినిధిగ నుండవచ్చును. కాని రాబోవు కాలమున మహాసభ కార్యక్మలకు బండ్లతో మాళవ్యగారుగాని, ఇదివరకు ఢిల్లీ కాంగ్రెసున కేకగ్రీవముగ నధ్యక్షుడుగ నుండుటకు నియోజకులై, ప్రస్తుతము ఆంగ్లదేశమున నున్న తిలక్ గారుగాని మాత్రమే అనధికారప్రతినిధిగ నుండవలెను. ఇందులో నొకరైనను సంధిసభయందు సభ్యులుగ నుండుట కేల వీలులేదు? సంధిసభయందు స్వయంజ్ఞులయినూత్ర చర్చ జరుగుట నిశ్చయముగాన భారతదేశపక్షమున నీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు డా సభ్యులందు బల్యవసరము, అందుచే కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడే సంధిసభయందు సభ్యుడగు నుండుటకు ముఖ్య పట్టుదలతో ప్రయత్నింపవలెను."

గవర్నరుగారికి వీడ్కోలు

నిన్న జరిగిన మద్రాసు కార్పరేషనుసభలో పెండ్లెండు ప్రభువుగారు రాజభాని పరిపాలనము నందు జూపిన సామర్థ్యాని సామర్థ్యములకు వానికొక విజ్ఞానపాత్రాత్రికను సమర్పించవలయునని, దివానుజూదూరు రామానుజము శ్రేష్ఠిగారు తీర్మానము పాదించెదమని నోటిను నిచ్చియు, తీర్మానము సేరాకో నుపపాదించలేదు. అంతట పి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు తీర్మానమును తాముపాదించుట కనుజ్ఞనీయమని గొరిరి. శ్రేష్ఠిగారు తీర్మానము నుపసంహరించికొనుట కనుజ్ఞనీయవలెనని సజేతముగా రొకతీర్మానము దెచ్చిరి. ఈ తీర్మానము ప్రాటనకు బెట్టిగ నోడిపోయెను. కాని రామస్వామి అయ్యరుగారు పోలింగు కోరగ, తీర్మానమున కనుకూలముగ నధికసంఖ్యాకులు సమ్మతించిచ్చిరి. అందుచే తీర్మానోపసంహరణమున కనుజ్ఞ యొసగబడెను. బొంబాయి లో గూడ, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారికి పౌరులందరికీయును విజ్ఞాపనాపత్రమును సమర్పించ గూడదని, ప్రముఖులు గొందరు పౌరసభా కార్యనిర్వాహకులకు నోటిను నిచ్చిరి. బొంబాయి క్రాంతిబుపత్రక, విజ్ఞాపన పత్రమును పౌరులపక్షమున నొసంగుట హాస్యాస్పదమని, వ్రాయుచున్నది. ప్రజలవాంఛల కనుగుణ్యముగ పరిపాలించెడి అధికారులకు మాత్రమే నికమిద ప్రజాసన్మానము జరుగునుగాని, పాలనాధికారము వహించినంత మాత్రమున ప్రజాసన్మానము జరిగెడి దివ్యములు గతించెనని, కరతలామలక మగుచున్నది.

స్వీస్వతంత్ర్యము

ఆంగ్లదేశమున స్వీలకు పార్లమెంటుసభా నియోజనములకు ప్రాటు నిచ్చుటకే గాక, సభ్యులగుటకు గూడ స్వాతంత్ర్య మొసగబడెను. స్వీస్వతంత్ర్య సంఘాధ్యక్షురాలగు ఫాస్టెట్ గారు, హిందూదేశమున క్రొత్త నియోజకవర్గముల నేర్పరుచునపుడు స్వీల విషయము గూడ నాలోచింపవలయునని, మాంటాగూగారి కొక లేఖను వ్రాసెను. మాంటాగూగారు ఈ లేఖను ఇండియాలో గూడిన విచారణ సంఘముల కంపెదమనియు, స్వీలుగూడ తమ కోర్కెల నీ సంఘములకు దెలుపుకొనవచ్చుననియు, జవాబిచ్చిరి. మాంటాగూగారు స్వీస్వతంత్ర్యవాది. దేశీయ మహాజనసభవారు స్వీస్వతంత్ర్యము సంగీకరించుచు తీర్మానించిరి. అందుచే విచారణసంఘముల యెడట స్వీల హక్కుల గూర్చి గూడ

నివేదించుట భావ్యముగ నుండును. ఈ విషయమై ప్రజలను హెచ్చరించుచు, డరోహీ జనరాజదాసుగారు పత్రికలకు వ్రాసినది. ఆమె నిన్నవమాల్లిం చి, స్వీస్వతంత్ర్యము సఫలమగుటకు తగిన ప్రయత్నములు సలుపబడుగాక యని గోరుచున్నారమ. ఆమె దెలిపినటుల, ఏ సంఘమునందును సగభాగము వెనుకబడి యుండుచో, దేశాధ్యక్షుని సూచ్యము కానేరదు. ప్రపంచము నందంతటను, స్వీలకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము క్రొత్త క్రమముగ ప్రసాదించబడుచున్నది. హిందూదేశమునందును, ప్రజాపరిపాలనము ప్రతిష్ఠించ బడునపుడు, స్వీల హక్కులను బడయుట లెప్పుడు.

అంతర్మలవివాహములు

వెంకట సత్యములు దలములు జాతులు గల భరత ఖండమునందు వివిధ కలములవారికి మతములవారికి నులభిమైన వివాహమార్గ మెప్పుడు భారతజాతీయనిర్మాణమున కవసరమని భీమతులు గ్రహించియున్నాడు. వారి వారి మతసాంప్రదాయాచారములను విడువకను సంతర్కములవివాహములను తేసికొనుటకు మనశోక్తి ప్రస్తుతదేశమున సాధనము లేదు. అత్యవసరము కొంతమంది కొంతమంది దీర్ఘచున్నది. చెన్నపురియందు నేడు వసంతోత్సవమునందు జరిగిన వివాహము దీనికి నిదర్శనము. కల్యాణ నుండరముగారు ద్రావిడ బ్రాహ్మణులు, భారద్వాజసగ్రులు. సాభాగ్యకతి తులసిబాయి గారు క్షత్రియవంశ. వీరియందలి పెండ్లిని వేదోక్తముగను అదివ్రాడి సోమనాథరావుగారు జరిగించిరి. ఈ వివాహము చెన్నపురియందలి కుద్దిసభయొక్క యాజమాన్యముక్రింద జరుపబడినది. వివాహమహోత్సవమున సందర్శించుటకై రెండువందలపది స్త్రీపురుషులు కలసియుండిరి. అందు పూర్వాచారపరాయణులైన బ్రాహ్మణులు గలరు కుద్దిసభాధ్యక్షులైన కమానచంద్ర వర్మగారి ప్రాశ్నాహమలన నీ పెండ్లి సలక్షణముగ జరిగినందున వారు సంతృప్తుల పాత్రులు. ఏద్యకేలు జనరలు ఎస్. క్రీనివాసయ్యగారు, వారి సర్వోత్తమరావుగారు మొదలగు ప్రముఖులు దయచేసి వివాహమహోత్సవమున జరిపించి పరూవరుల నాకీర్షించిరి. దేశకాలస్థితికి దగిలిన భారతీయుల సాంఘికధర్మములు మామలనీ యున్నవనియు మామలను దీనియును నీ వివాహము విశదము చేయుచున్నది. ఉదారస్వభావమును గలిగి సోదరవర్గపు సౌఖ్యమున వాటికీసామర్థ్యములను వినియోగించెడి వారు నిక్కమైన ప్రజానికలు, దేశభిక్షులు.

పార్లమెంటు ప్రజలసభలో ఇండియా విషయములు

అందను, నవంబరు 14:— ఇండియాలో కాళుల యొక్క దోంగుల వేస్త సలకు హెచ్చించుటనుగూర్చి ఇండియాదొర తనముఖారు అలోచించుచున్నారని మాంటాగూగారు తెలిపిరి. నిర్బంధములను సురించి బంగాళా దొరతనమువారి విధానమును సర్ వారాయణ చంద్రాచార్యుగారును వ్యా యమాత్రి వీదికాపుగారును సమర్థించిరి మాంటాగూ గారు తెలిపిరి. మొహామేమియాలో అజన పూనాదివిజయవాదికి చూపిన ప్రతాపమునకు ప్రత్యేకగౌరవమును కలిగింపవలెనని ఏటుగారు నడిపినది సమంజసముగాని అది నేను చేయదగినది, కాదని మాంటాగూగారు నడిపిరి. బొంబాయిలో మద్యపాన మత్యయించినందున విచారణ సంబంధమున సర్ హెర్బర్టు రాబ్బిన్సన్ గారు 18-12-17 న బొంబాయి దొరతనమువారి ప్రత్యుత్తరమును చూడదగినది మాంటాగూ గారు రినిరి.

బెర్లినులో బోల్షివికు ప్రతికూలుర ప్రాబల్యము.

అమెస్టర్డం, నవంబరు 18:— బెర్లిను కోటలో నుండి లిటకునెట్టును రిపిమేసేసిరి. లోకలు అవిజగరు కార్యాలయమునండి రోజు లక్షలదెట్టును బలమిని వెడల నడచిరి. ఇతర నూచనలనను బెర్లినులో బోల్షివికు విధానము సాగదని సుప్తమైనది.

నియోజనము

త్యరలో ప్రజాసంఘ సమావేశము జరుగును. జ్యూలీలో నియోజనము జరుగగలదు. అమెరికానండి ఆహారపదార్థములను తెచ్చుటకు నాకలు సంసిద్ధమగు చున్నవని ఛాన్సులరు ఎల్బర్న గారు నడిపిరి.

యుద్ధ విజయోత్సవములు

(0)

మదనపల్లి స్వరాజ్యపతాకము

మిషనరీల పట్టుదల

స్వరాజ్యవాదులు సభనుండి వెడలిపోవుట యుద్ధవిరామ సంబంధమున మదనపల్లిలో మొన్న యూరియను కార్యాలయమున కొక గొప్పసభ జరిగినది. పురములోని ఆశాలగోడలము యుద్ధవిరామసంబంధమున సంతోషము వెల్లెపుచుటకు సభనలగరించిరి. సభలో ఆంగ్లసామ్రాజ్య, అమెరికాదేశ, భారత స్వరాజ్యపతాకము లెగురుచుండెను. ఆంగ్ల, అమెరికను పతాకములలో స్వరాజ్యపతాకము లెగురుట అమెరికను మిషనరీలకే సరిపడినది కాదు. వారిలో ప్రముఖులగు రెవరెండు వారిన్ ఫ్రాన్ గారు స్వరాజ్యపతాకము సభలోనుండనూడదనియు, దానిని తీక్షణమే తీసివేయించవలయుననియు, సబుకల్తెక్కు తాంపోగా రి నడిగిరి. తాంపోగా రు, వారిమాటలకు వ్యతిరేకముగా పోవాలకు స్వరాజ్యపతి సభ్యులలో ప్రముఖులగు ప్రిన్సిపాలు కి జిన్న గారిని పతాకమును సభనుండి తీసివేయగోరిరి. కి జిన్నగారు, యుద్ధవిరామసంబంధమున, భారతవర్షములోని ప్రతిజాతివాదులకు తమ సంతోషమును వెల్లెపుచుట అర్హమననియు, స్వరాజ్యవాదులకు నయితము యుద్ధవిరామమువలన సంపాదముగా నున్నదనియు, దానిని వెల్లెపుచుటకు తమ జాతీయ పతాకమును ప్రదర్శించుటలో నేమియు దోషము లేదనియు చెప్పిరి. కాని యీ మాటలు కల్తెక్కుగారికి నచ్చకు, స్వరాజ్యపతాకమును సభలో నుంచునూడదని మరలననిరి. కి జిన్నగారు తక్షణమే స్వరాజ్య పతాకము సభలో నుండుటకు యోగ్యత లేనియెడల తాము సయిత మచ్చుట నుండుట అనకదని యి ప్రత్యుత్తర మిచ్చి సభనుండి స్వరాజ్యపతాకమును పోటు గొనికల్గిరి. వారివెంట స్వరాజ్యపతి ధ్యురాజ, విద్యాధిపతి, ఇతరులు వెల్లిరి. ఈ విషయమును వినినంతటే పురజనులు ఒప్పింతులై వారు. సభలో ఆంగ్లసామ్రాజ్యపతాకములో అమెరికనుల పతాకము నుంచుకొనవలెను భారతీయుల పతాకము నుంచుటకు యోగ్యత లేనందున కారణ మరయుచులకున్నారు.

వేంకటగిరి.

జర్మనీ శరణుచొచ్చినవార్ల పత్రికలలోమాచి రాజా గారిసగ్గలకు వెనుటనున్న హాజరుపూటునందు జనుభేదమొ గింపబడెను. యూనియన్ జాకవిజయ పతాక మెత్తబడెను. రాజాగారు తమకుకలిగిన సంతోషమును తెలుపుచు చక్రవర్తి గారికిని మద్రాసు గవర్నరుగారికిని కంత్రిపార్ల నంపిరి.

మరునాటి యుదయము ఆనగా 14-న తేదీని దేవాలయములన్నిటిలోను పూజలు అర్చనలు జరుపబడెను. రాజాగారు నకుమారరాజాగారును రాజబంధువులలో దేవస్థానములకు విజయముచేసిరి. పూరు హవునువద్ద వెంకటయి పేదలకు అన్నమువెట్టింది. మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు ఫిరంగులు కాలబడెను. 4 గంటలకు ఏనుగుమీద బంగారు అంబారిని కట్టించి అందులో జార్జి చక్రవర్తి మేరీ ప్రభువులు ఫోటోగ్రాఫుల నుంచి నాలుగు వీధులయందు నుత్సవము జరిగింపబడెను. ఆ యుత్సవమును రాజాగారును కుమారరాజాగారును రాజా సుద్యుక్తయ్యార్యేంద్రులవారును వేంకటయ్యమార కృష్ణయ్యార్యేంద్రులవారును ఇతర రాజబంధువులును సంస్థానోద్యోగములును వెనుడించిరి. గాగ్రు జడక కళాములన్నువను వీరభూతలకు పొంగు పుట్టింది. 15-న తేదీ మధ్యాహ్నము జింఖానా గ్రామియన్లలో గట్టుపు వందెములు జరుపబడెను. రాత్రి కౌవీర్యనాథస్వామివాళి బంగారు నందివాహనముమీదను వరదరాజస్వామివారిని వెండి గరుడవాహనముమీదను నూరేగించిరి. 16-న తేదీని వర్షము వలన నేవినోదములు జరుపబడలేదు. 17-న తేదీని జింఖానా గ్రామియన్లలో రాజనివాసభాగముందు గాడ్లనుపార్టీ టీపార్టీలు జరుపబడెను. పగటి నేపథ్యాల హాస్యము మిలిటరీబ్యాండు కనువిసోదముగా నుండెను.

కపిలేశ్వరపురము.

గోదావరి మండలమునందలి కపిలేశ్వరపుర గ్రామమున 16-న తేదీని మిత్రమండలికి ప్రస్తుతము విజయ మొనగూడి నందులకు ఉత్సాహపూర్వకముగ కపిలేశ్వరపురము జమిందారు బుటాను బుచ్చినర్యారాయడు గారు గొప్పయ్యత్సవమును చేయించిరి. చక్రవర్తిదండంపతుల పటములు నాకొదిధ్య నలతోడను నానావిధభుక్త్యానములతోడను ఊరేగింపబడినవి. ప్రపంచమున కాశ్వతముగ కాలి నెలకొనఁగాక!

బిరోపారాజ్య పరివర్తనము

(రైతుల ఏజెన్సీ)

ఇంగ్లండు

నాకాపరిశీలనమును తొలగించుట
లండను, నవంబరు 18:— నవంబరు 20-వ తేదీ మధ్యాహ్నమునుండి నాకా (సెన్సరుషిపు) పరిశీలనము తొలగింపబడునని నాకాదళాధికారులు ప్రకటించిరి.

జనరలు బౌనుమెండుగారికి గౌరవము

లండను, నవంబరు 18:— బ్రిటిష్ చక్రవర్తిగారు జనరలు బౌనుమెండుగారికి బకింగుహాము రాజయందీరమున కె. సి. బి. బిరుదము నిచ్చిరి.

ప్రాన్సు

చాటూసాలిన్సులో ప్రవేశించుట.

లండను, నవంబరు 18:— పానువారు ఆదివారము నాడుదయమున లూరైను సరిహద్దును దాటిరి. ముప్రసిద్ధముగు మొరాకో సేన మొగటి కట్టణమును చాటూసాలిన్సునందు మొదట ప్రవేశించెను. డివిజనుల కమాండరు జనరలు డాగనుగారు అత్యధికములై పురమందీరపు చావనందు నిలిచిరి. సేనలు వారికి వందనమునరించి చనెను. లిజియనరీలు పరానుసేనలో శౌర్యధనులు. వారిపతాకమునకు గౌరవము చూపబడెను. పురజనులు పతాకములతో సలంకారముల గావించి హర్షధ్వనుల గావించిరి. సామానలను స్వాధీన పరుచుటకు నిలిచిన జర్మను యుద్ధాగ్రులు మాత్రము నిరుత్సాహముగ చూసినంతలో నొక వంక నిలువబడిరని నిన్ను చాటూసాలిన్సునుండి తిరిచివార్త వచ్చినది.

అమెరికావారి పురోగమనము.

లండను, నవంబరు 18:— ఆదివారమునాడు మూడవ అమెరికా సేన కేట్రువులు కదలిక ప్రశోభము నాక్రమించుటకు బయలుదేరెను. అమెరికా సేన ఎకోకజు, సోరజే, గోల్డోగ్రు మార్గాటూరులందు ప్రవేశించెనని అమెరికావారు తెలిపిరి.

బ్రిటిషు సేన

లండను, నవంబరు 18:— బ్రిటిషు సేన స్టారెను బార్ల రీహ్ను చేరెను.

పరానుసేన

లండను, నవంబరు 19:— కేట్రువులు చాలసామగ్రిలను రైలుబండ్లను మోటారుబండ్లను వదలిపోయిరి. ఫ్రెడిలుగా నుండిన బ్రిటిషు సరాను ఇటలీదేశములవారు లుచా దుర్గకకు పాలై తిరిగి వచ్చుచున్నారు. పరాను సేనలు సరకను, డ్రూజో, మార్గూరీల నాక్రమించెను. స్విట్జర్లందు సరిహద్దును దుగ్ధపాస్పీకి సమీపము పరానుసేన రైలును చేరియుండెను.

అమెరికా సేన

అమెరికా మూడవసేన విర్జినునందు ప్రవేశించి స్పిగు కోసు, లాంగ్రును, కాన్సాస్సు లాంగ్వో, చీల నాక్రమించెను.

బెల్జియము

బ్రుసెల్సు నాక్రమించుట.

లండను, నవంబరు 19:— బెల్జియం సేన బెల్గోమెకు తూర్పున బాస్టోనును చేరెను. కొంతసేన బ్రుసెల్సుకు మెలికి వెళ్లెను. బ్రుసెల్సులో సెక్ ఆయుధాగారము ప్రేలి పాకెట్టేను లుత్తర దక్షిణములందు తగలబడెను.

అమెరికా

అమెరికావారు జర్మనులకు వంపిన జవాబు.

లండను, నవంబరు 18:— తాత్కాలిక విరామపుషరతుల కారణమున తగ్గింపబడెనని కోరుచు జర్మనులు అమెరికావారికి వ్రాయగా నికముం దిట్టివిషయములనుగూర్చి అమెరికావారికి మాత్రమే వ్రాయక మామూలుప్రకారము రాజనీతి జ్ఞులబ్వారా మిత్రముండలవారి కందరికిని వ్రాయుచుండ దగునని అమెరికావారు జర్మనీవారికి తెలిపిరిని వాయువార్త సంపిరి.

బుమ్మా

బాకూ నాక్రమించుట.

లండను, నవంబరు 18:— ఈ నెల 17-వ తేదీన బ్రిటిష్ మహారుణ రమ్యవారును బాకూ నాక్రమించి రని యుద్ధ కార్యాలయమువారు తెలిపిరి.

రుమ్మలో బోల్షివిక్కులు

లండను, నవంబరు 18:— రుమ్మలో బోల్షివిక్కులు తమ కనుకూలురు కానివారి నందరిని వధించుచున్నారని బాల్కుగారు రినిరి.

రుమేనియా

రుమేనియాలో జర్మనులు.

లండను, నవంబరు 18:— రుమేనియాలో జర్మను సేనలు బియు యుద్ధకార్యములకు తా ముత్తరవాదులను కాబాల మని రుమేనియాదొరతనమువారు తెలిపిరి. జర్మను సేనలు రుమేనియాలోనుండి మిత్రముండలని తలపడెనని బాల్కు రుగారు తెలిపిరి.

జర్మనీ

మెల్బుర్నికు పరిష్కారము.

కోపనుహేగను, నవంబరు 18:— ఉత్తరమెల్బుర్నికును గూర్చి వాస్తవ్యుల వోట్లను పుచ్చుకొని పరిష్కరించుటకు జర్మనీ దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి.

సంఘముల ఏర్పాటు.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 18:— ప్రజలహక్కులను కాపాడుటకును, సక్రమ పరిపాలనమును ఆర్థికస్థితిని కాపాడుటయందు దొరతనమువారికి తోడ్పడుటకును బెల్జియంలో సంఘము లేర్పడుచున్నవి. బిరియు వారు ప్రజాసంఘమును వెంటనే ఏర్పరుపవలెనని కోరుచున్నారు. బెల్జియంలో ఆల్బ్రాండరు తిరిగియుండు 1001 రిజిమెంటుకు చేరిన సైనికులు సమావేశమై వెంటనే ప్రజాసభ ఏర్పరుపవలెనని తీర్మానించిరి.

అధిర్గ్రాములు.

5 అంతర్గ్రాములు లిబోరు వచ్చెను. విప్లవవృత్తాంతము తెలియగానే ఆ యంతర్గ్రాములవారు నూతనప్రభుత్వము నంగీకరింపక స్వీడనులోని కారిలస్ట్రోనాకేగిరి. అచట వారిని నిర్బంధించెదరు.

కెయిజరు విషయము.

లండను, నవంబరు 14:— కెయిజరును మిత్రమృడలి వారు స్వాధీన పరుచుకొనవలెనని పార్లమెంటు ప్రజలసభలోని సభ్యులు పలువురు తెలిపిరిని డెయిలీ గ్రాఫికు వ్రాసినది. యుద్ధమున బుత్తరవాదులగువా రిపు డేజేతముననున్నును వారినందరిని మిత్రముండలి వశముచేయవలెనని పరానురాజ్యాంగ సభలో నొకతీర్మాన ముపవాదించబడుచు.

ప్రపంచమున కంతకును మహాసరథి మొనరించినవానికి తావొసంగరాదని లండనులోని డచ్చివారు కొందరు హేగుకు తంతివార్త సంపిరి.

హోహెన్జులరు కుటుంబమువారికి మరల రాజ్యము లభించుట కల్ల. బెల్జియం - ఫ్రాన్సు దేశములవారికి పలువురికి హాలండు తావొసంగియున్నది. అట్టివో దురదృష్టవంతముగు నొకజర్మను కుటుంబమునకు తావొసంగినంతమాత్రమున మిత్రముండలివారు దాని సహరాధునిక తలపబనిలేదని హాలండు పత్రికలు వ్రాసినవి.

జర్మను అంతర్గ్రాములు

లండను, నవంబరు 19:— తాత్కాలిక విరామపుషరతుల ప్రకారము అంతర్గ్రాముల నెవట చేర్చవలెనో అచట చేర్చి కడపటి సేవను సలిపెదమని అంతర్గ్రాములవారు వెల్లెల్బుహెజెనలో 15-వ తేదీన సభచేసే తీర్మానించిరి.

దౌర్జన్యము చేసిన సైనికుల వధించుట.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 18:— కొంతమంది సైనికులు

హోహెన్జులరు స్టేషనునందు దౌర్జన్యమును సలుపగా వారిని పట్టుకొని వారిలో 20 మంది నచ్చటనే కాల్చి చంపిరి.

సాంఘిక వాదులకు విజృంభి.

లండను, నవంబరు 15:— మిసోదరులగు జర్మను సాంఘికవాదుల నితరులు బాధించుటకు మిరంగిరింపవలదని జర్మనీ సాంఘికవాదులు ఇతరదేశముల సాంఘికవాదులకు విజృంభి నంపిరి.

సైనిక యాజమాన్య ముండగూడదు.

లండను, నవంబరు 18:— వెనుకటి సైనిక యాజమాన్య మిక నుండగూడదు. ఫల్గో-సైన్-కిటల విషయమున సోవియటు సంఘములకే అధికారముండ వలెనని డ్రెస్డెను, లీప్జిగు చెమింటు సోవియటు సంఘములవారు తెలిపిరి.

క్రొత్త జర్మనుదొరతనము

లండను, నవంబరు 18:— క్రొత్త జర్మను దొరతనము యొక్క విధాన మింకను స్పష్టముకా లేదు. సాంఘికవాదుల దొరతనమువారే సంధిరాయబాదుల సంఘము నేర్పరచిరి. వారే ప్రధానసహాయాధికారుల నియమించిరి. వారిలో చాలమంది డాక్టరు సోల్సుమున్నగువారు ప్రిన్సుమాక్సుకాలమున మంత్రి లుగా నున్నవారు. వీరికిని రాయబారుల సంఘమున కెట్టిసంబంధము తెలియదు.

జర్మనులకోరికలు

లండను, నవంబరు 19:— వైకుంఠ ఎడమప్రక్కనుండి జర్మనులు వెడలిపోవలె ననుటచే చాల ఇబ్బందులు కలిగినవిగాన నచట మామూలుప్రకారము పనులు జరుపుకొనుటకును గనులలో పనులు చేయుటకును రాకపోకలకును నాకలు తిరుగుటకును అనుమతించవలెను. సైనికదుస్తులను ధరించినవారిని గూడ నిర్బంధింపగూడదు. రైలుబండ్లు నడచుట కనుమతించవలెను. బెల్జిఫోను బెల్గిగ్రాపు పోస్టుకాఖలు మామూలుప్రకారము పని జరుగవలెను. 5000 ఇంజనులను 150000 వాగులను ఇచ్చినవో ప్రజల కావారసాచుగ్రుల నందజేయుట దుర్లభముగును. దేశమున హోహోకారము కలుగును అని జర్మనులు తెలిపిరి. స్పాలో వారిప్రతిఘటన వీనినిగూర్చి చర్చించెదరు.

రక్తమూలశంక

యెంతకాలము నుండి ఉన్నప్పటికినీ, ఎంత కఠినముగా నున్నను మాచే తయారుచేయబడిన ఔషధము వలన అతిశీఘ్రములో కుదుర్చబడును. (1864)
మోతిలాల్ మాణిక్యదాస్,
88, చీనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

కావలెను

మా గ్రంథమాలకు చందాదారులకు చేర్చు యేజెంట్లకు శాశ్వతపు కమిషను యివ్వబడును. వివరములకు అర్థశాస్త్రాస్థానీలు సంపుడు.

1370 మా నేజరు, కలాచివర్ధని,
రాయగిరి, రామచంద్రపురి గోను, గోదావరి జిల్లా.

మహారాజా హెచ్చాటలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. సం. 121 ఆర్ మీనియకవిధి, మద్రాసు. (హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102)
ట్రాంలెసుకు అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకున్న విద్యార్థులకున్న విడిసియుండుటకున్న భోజనోపాయములకున్న స్వగృహసౌఖ్యములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్డెలో గదులు ఎత్తక్రిక్ దీపోపాయములు ఆసనాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి భాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ॥ 0-4-0.

ప్రకృతమయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతిప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటలు బర్మా, సిలీసు, యూరోపు, ఇండియా, వగైరాదేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూసేజి మెంటులో యున్నది. చార్జీలు నులభముగా నుండును.

సమకాలికాభిప్రాయములు

పరిష్కృతములగు సమస్యలు.

మన మెదుర్కొన వలసిన సమస్యలను మనము పరిష్కరింపవలసి యున్నవి. వీరి పరిష్కారము మీదనే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యభావినితము, ప్రపంచమున దాని నిజస్థానమును నిర్ధారపడి యున్నది. సామ్రాజ్యభాగము లన్నిటికిని సాధ్యమగునంతవరకు స్వాతంత్ర్యము నొసంగుటయే బ్రిటిషు పాలనా మూలము. ఇది అనేకపర్యాయములు పరిశోధింపబడి వానినన్నిటికిని చరిత్రపక స్థిరతముగ నిలిచియున్నది. సామ్రాజ్యమున నున్న ప్రజలెల్లరును సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకు సహాయ మొనరించిరి. కష్టకాలమున బహిర్యోగ జేయువలె మిన్నకుండలేదు. కష్టకాలముననే తమ సర్వ శక్తిని వినియోగించి సహాయ మొనర్చిరి. ఈ సంగ్రామ ప్రారంభమున కంటే సంగ్రామాంతమున ఆది భౌతిక ధన సంపత్తియందు అత్యధికాభివృద్ధిని గాంచగలిగితిమి. ఆధ్యాత్మిక శక్తియందు కూడ మనము బలవంతులముగ నుంటిమా? ఈ సమస్యను మనము దుర్బుధుల జెందరాదు. జేకాదసరములకై స్వచ్ఛందమైన కర్మమున జేయు, జాతీయ సేవకై ముందంజవేసియు మరణమును వైరిము. లక్ష్యముచేయక కైర్వ్యముతో లక్షల కొలది మనుష్యులు వర్తించి, కష్టమున నీరసపంచమున సాఖ్యకర ప్రదేశముగ మార్పు సేపించి యున్నారు. కాని, సంగ్రామమునకు బూర్వము మనవాగ్ధిమునకు కళంకదాయక మైన పరిస్థితులతో సంబంధముండదు. తలంపరాదు. వారు లండను నగరమునందలి తూర్పు భాగము, గ్లాస్కో, షెఫ్ఫీల్డు మున్నగు అసహ్య ప్రదేశములలో సంకల్పమున పాడవుగను కొలిచేసి, దుస్థితి ననుభవించుటకు చాచ్చిగొంపరు. సోమరులగు శ్రీమంతులయొక్కయు, ఆపార లాభములు గడించిన వర్తకుల యొక్కయు మోటారుబండ్ల ధూళి తమపై కెగయుచుండ, వారు ధూళి దూసర ప్రదేశములలో మోస్తూ జీవనము గడుపజాలరు. లక్షలకొలది మనుష్యులు బుడుక బుడుక యుండజాలరు. పున్న ర్యాజు మంత్రిగార్ కాన్యక మునుగూర్చి దెలుపును, తాను అధికారి విధిజనముగాని, బోల్షి విప్లుల ఉద్యమముగాని గాక ప్రతిఘటనమును, పరస్పర కైవశ్యములును వెంపొందు నను భయముచే పీడితుడ నగు చుంటిని లాయడు జార్జిగారు అంగ్లదేశపు నియోజకవ్యవస్థకు దెలిపి యుండెను. ఈ విషయము సంస్కరణమునకు ప్రోత్సాహ దాయకముగ నుపకరింపవలయునని యాతడు హెచ్చరించి యుండెను. వసతిగృహముల నేర్పరచుట కొక గొప్ప కార్యక్రమము. అత్యవసరమనియు, పనిచేయుటలైన కాలపరిమితిని తగ్గింపవలెననియు, నూలి నిర్ణయము గావించవలెననియు, భూమి విషయములగు సంస్కరణములవలన పదార్థముల నెక్కువగా యుత్పత్తిచేయు ఉత్తమసరమనియు ఆతడు దెలిపియుండెను. ఇందుమూలమున సంఘమున సౌక సంపూర్ణ నిష్పన్నమని తెలియక పోయి, సోమరులగు ధనికులకుగాని, లక్షాధికారులకుగాని యందు తావు గదయు. అందరికిని సమానవాకము లేదని గ్రహించి, యీలాపమును తొలగించుటకై యిది ప్రయత్నించును. ఈ సామ్రాజ్యము నందలి ప్రతిపౌరుసకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై యీ సామ్రాజ్యము నిలచియున్న దను దృఢాభిప్రాయము ప్రతిపాదనపుని మానసమునందును గాఢముగ నెలకొనునట్టి వర్తించును. ఈ గుణసాతమును మనము నెరుకొండమా? అట్లు గాకున్నయెడల, యీ సంగ్రామ మూరికవచ్చినదని చెప్పవచ్చును. ఇంతటి స్వార్థత్వాగమును, నేపాత్వికతను వ్యక్తపరచిన యీ సంగ్రామము ఫలనిరహితముగ నున్నదని నుడువుట కవకాశములేదు.

కాని, ఈయంద్వైతములు గల సాంఘిక పరివర్తనము సర్వసమగ్ర లభించుటకు శాంతి సమన్వితముగ పురోవృద్ధిగాక, సంఘమొదలును కదిల్చి యీ సంగ్రామముకంటెను యెక్కుడు శ్రీశ్రీలగు సాంఘిక భూకంఠము అవసరము. ప్రస్తుత పరివర్తనము సరిగా నడిపింపబడనయడల మిగుల లాభకారిక పరిణమించును; స్వార్థ ప్రవృత్తిమును, ప్రతిఘటన భావములును ప్రబలింపయెడల నీది అపాయకరముగ పరిణమించును. ఇప్పుడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము సంకల్పనితమందున్నది. సంగ్రామమువలన శక్తి, కార్యదీక్ష, మితత్వము మున్నగు లక్షణములు బాగుగ జెల్లడియై పాతమున గాఢముగ నాటి యున్నవేగాని, నేరుకాదు. నెయింటు కెప్పటివద్ద పరాజయము నుండి తప్పించుకొనుటకును, కాంతివర్ష అద్భుత విజయములు లభ్యమగుటకును, అంగ్లమైనిట్లట తోడ్పడిన లక్షణములు సాంఘిక స్వాతంత్ర్య లభికి యుపయోగింప బడున

నుట తిథ్యము. సామ్రాజ్య భాగము లన్నిటియందు యీ సమస్యలే బయలుపడెదలచున్నవి. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు జాతివారి కప్పుడును రాని అవకాశము మనకు లభించినది. మనకు లభ్యమైన నిజము మానకే గాక, నిజయధిపతియగు మహావకాశముల నుపయోగించు కొనుటకు తగిన శక్తిని, అర్హతను భరగంతుకు మనకు ప్రసాదించుగాక:—“మైటు ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక.

* * * *

బొంబాయి గవర్నరుగారి విద్వంసులు.

విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు గవర్నరు పదవినుండి కొద్దివారములలో విక్రాంతి కై కొన నున్నారు. ఆయన గారి రాజ్య పాలన విషయము చాల చెప్పువలసియుండును. దానిని జేర్చి సారి వివరింతుము. కొంతమంది ప్రముఖులు తాము విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి మిత్రులమని యెంచుకొని, ప్రభువుగారి విక్రాంతి కెంతయు నవకీర్తి దెచ్చుటకు వానిని విద్వంసులు సన్మానము చేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని వినుచున్నాము. ఈ మహానీయులు కొద్దిదినముల క్రిందట సన్మాన విషయమున నొకసభ చేసిరి. బొంబాయి నగర ప్రతినిధుల మనుకొను కొంతమంది “సర్” బిరుదాంకితులు సభ నలంకరించిరి. తగినరీత్యా ప్రభువుగారికి సన్మానము చేయుటకు సౌకర్యము సంఘమును నెలకొల్పిరి. మరల ఈ మహానీయులు తాము చేసిన తీర్మానముల కార్యరూపమున బెట్టుటకు పురమందిరమున నొక గొప్ప సభను సమావేశపరచి మేఫ్ గారి కొక విజ్ఞప్తి పంపుకొనిరి తెలియుచున్నది. మేఫ్ గారికి విజ్ఞప్తి పంపు కొనుట ఉచితరీతిగా నుండలేదని మా అభిప్రాయము. సభ సమావేశమునకు మేఫ్ గారిని కొలుటకు, ప్రజానాయకులందరు విజ్ఞప్తి పంపుకొనుట ఆచారము కావున ఏవోరహస్యముగా తీర్మానములను చేసికొని వానిని అంగీకరించుటకు పుర సభను చేయుచుటకు ఈ మహానీయులకు మా జేర్చలేదని మా అభిప్రాయము ఆధికారులవెంట దిరుగుచు వారి ప్రేమాస్పదముల బడయుటకుగాను ఈ బిరుదాంకితులు గవర్నరుగారి పాలనమునకు యోగ్యతాపత్రము నిచ్చుటకు నిశ్చయించుచున్నారని మేముదృఢముగా చెప్పగలము. ఇట్టిపనులు బొంబాయి నగరమున చాలకాలమునుండి చేయుట మన మిత్రులకు అలవాటుపడినది. నిద్రమహాను ప్రభువు, ఎర్వర్నరుగార్లకు మనవారు సన్మానము జరిపినపుడు ప్రజాభిప్రాయమునకంత బలమువచ్చి యుండెననికాదు. ప్రకృతిము ఇచ్చుట ప్రజాభిప్రాయము మారి పోయినది. మహానీయుల యాట లిక సాగజాలవు. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు ఇట్టి జోచనియస్థితిలో నుంచబడినందులకు మాకెంతయు విచారకరముగా నున్నది. నాయకులమని చెప్పకొనుటకు ప్రభువుగారి నిట్టిస్థితికి దీసికొనిరచ్చిన మహానీయులు తాముచేసిన కార్యములకు సంతసించుచున్నందుల కెంతయు విషాదము కలుగుచున్నది. ప్రభువుగారికి నగరమున అనేకమంది స్నేహితులు లుండవచ్చును కాని వారు విద్వంసులు సభ జరుపుటకు స్వాతంత్ర్యములేదు కావున పురమందిరసభ ఆత్మరక్షణకు మనము, ఆయాచిత మనియు మా అభిప్రాయము. (బొంబాయి క్రాంతికల పత్రిక)

—:0:0:—

సామ్రాజ్యమిక కార్యవిర్వాహక సభకు ఆధ్యక్షత వహించుటకు రాజప్రతినిధిగారు సింపిండితో డిల్లీంగరము చేరిరి.

డిల్లీలో విషయము:— డిల్లీలో విషయము పూర్తిగా తగ్గిపోయినది దినమునకు 25 మాత్రమే గామామయ మరణముల లెక్క చేరినది.

సంస్థానాధిపతుల సమావేశము:— ఢిల్లీనగరమున జనవరి నెలమున సంస్థానాధిపతుల సమావేశమును జరుపుట కేర్పాటుచేయుచున్నారు.

స్వామికాభివృద్ధి:— బంగాళమున సబుజ్జిము సృజమున్నగు నుద్యోగములను నూర్చి ప్రజల అభిప్రాయమును తెలియగోరుచున్నామని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

బండిపోటు:— గత వారమున బంగాళమున చాలబండిపోటు జరిగినవి. బోగ్రాలో 3 ను, డివాజిపూరులో 4 ను, ఇతర చోట్ల 7 ను మొత్తము 74 బండి పోటుజరిగినవి.

వేళ్ళామృతము:— ఇది శ్రీమత్రియల రాజువాచార్యులగారిచే రచింపబడినది. వెలరు 0-8-0. ఇట్టి గ్రంథములను ప్రోత్సహింపవలెనని సమంజసము కాదని మా అభిప్రాయము.

బొంబాయిగవర్నరుగారి గమనము

స్వార్థక చిహ్నము కూడదను నాజ్ఞే కణము

సర్ స్థానలీడు హెచ్. వి. మోడిగార్లకు

అయ్యో, బొంబాయిగవర్నరుగారు పక్షమున వెల్లింగ్డను ప్రభువుగారికి స్వార్థక చిహ్నము నెలకొల్పు నిమిత్త మొక సౌరజనసమావేశమును జరిగించుటకు మీరును మరి కొందరు నొక సంఘముగా నేర్పడితిరనియు మీ రాసంఘమునకు కార్యదర్శులనియు మాకు తెలిసింది. మీరిట్లు బొంబాయి వాస్తవ్యులందరి పక్షమున ను గవర్నరు గా వెల్లింగ్డను ప్రభువుగారి రాష్ట్రమున గావించిన సత్కరిపాలనమునకు గాను వారికి సన్మానపత్రమునొసంగుట మున్నగు అమోదమాచక చర్యలు జరుపవలెనని ఆసభలో నుపపాదించి గోరుచో మేమాసభకువచ్చి న్యాయశాస్త్రవిద్యముగాని రీతిని దానిని వ్యతిరేకింప దలచితిమని మీకిందు మూలముగా తెలుపుచున్నాము. కాన మీరాసభ నెపుడు జరుపునదియు మాకు తెలుపవలెను. మే మట్లాజేపించుట కవకాశమును కలిగింపవలెను. అవసరమైన ఓట్లను లెక్క పెట్టుటకునూడ నేర్పాటు చేయవలెను. సభలోనిచర్య తొందరలు కలుగకుండ జరుగవలెనను తెలపుతో మీరు ముందుగా తెలిపితిమి. చిత్రింపును.

ఎం. ఎ. జిన్నా, యమునాదాసు ద్వారకదాసు, బి. జి. హార్షిమను, పి. కే. తిలార, ఎం. నుబేదారు, ఎం. ఆర్. జయకరు. లక్ష్మీదాసురాంజీ తయారే, డి. డి. సత్యే, ఉమదనోబసి, ఎన్. జి. బాంకరు, త్రివిక్రమదాసు డి. మురార్జీ, కులసీదాసు. జి. బాటూ, చోటూబాయి. ఎ. వశీలు, ఎన్. బి. విభాకరు, కె. ఎం. మన్షీ, జే. ఆర్. గిల్లరు, కుంజి ద్వారకదాసు, ఆర్. ఆర్. మున్షీ, ఎల్. జి. ఉమాచే, ఎం. బి. వెల్గురు, మాజీ గోవిందజీ నేల్, నారాయణదాస్ పురషోత్తం, నారాయణజీ దయాలు, లాల్ శిగోవిందజీ, మోతీలాలు నాగాయణదాసు, చల్లధిదాసు మేగ్జీ మోతీలాలు ఉల్లధజీ, ఎం. ఎ. మాస్టరు, వి. వి. తెరజనీ, భీమజీ, జె. మెకన్జీ. బొంబాయి నవంబరు 8

జవాబు

గొ|| జిన్నాగారు మున్నగువారికి

అయ్యో, మీరు ఈ నెల 8 కు తేదీ సర్ స్థానలీడు మోడిగార్లపేర వ్రాసిన లేఖను చూచితిమి. పౌరజనసభను జరుపుటకు మేరీపుగారికి వ్రాయుచున్నాము. ఆ సభసరిగిసో స్థలమును జేళయను మేరీపుగారిరలన మామూలు ప్రకారము తెలుపబడును. చిత్రింపును.

కాన్జీ జనాంగదు

మేరీపుకు మరియొక లేఖ.

బొంబాయి పౌరులపక్షమున విల్లింగ్డను ప్రభువుగారికి సన్మానపత్రము నొసగుటకు పురమందిరమున సభజరుపనూడదని కొందరు మేరీపుగారికి వ్రాయదలచిరిని బొంబాయి క్రాంతికలు పత్రిక వ్రాసినది.

బొంబాయి మేరీపు ప్రకటనము.

సర్ జేమ్స్ డిల్లీజీజీబాయి సర్ దిన్నా వెలిటు సర్ సానానాడేబిరు, సర్ దోరబుతాతా సర్ ఫజల్బాయి కరింబాయి బి. చాబులు గార్లు మున్నగువారు కోరిండున డిశంబరు నెల 11-కు తేదీని పురమందిరమున పౌరజనసభ జరుగునని బొంబాయి మేరీపు ప్రకటించెను.

రాజప్రతినిధిగారు:— రాజప్రతినిధిగారు కలకత్తాలో ఉండగా బిరుదచిహ్నముల నొసగెదరు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదాన సభాధ్యక్షతను వహించెదరు. 27-కు తేదీని దొరతనమువారి కుందిరమున విందుచేసెదరు. 28-కు తేదీని భరతపురము మహారాజాగారిని సింహాసనాసీనుని చేసెదరు.

సర్ ఎడ్వర్డు మెక్స్ గనుగారు:— మెక్స్ గను దంపతులిపుడు బ్రిటిషుదేశమున కేగిమరలవచ్చెదరు. మెక్స్ గను గారు మార్చి నెలమున పంజాబు లెఫ్టనెంటు గవర్నరుదదనిని స్వీకరించెదరని పయనీయపత్రిక వ్రాసినది.

వ్యవసాయపు బడులు:— సంయుక్త గావ్త్రీయుల దొరతనమువారిపుడు లెకావీ బడులకు 50, 00, 000 రూపాయల నియ్యదలచిరి. మరికొన్ని వారములలో మరి 50,00,000ల నిచ్చెదరు.

యుద్ధ ప్రస్థాన విమర్శనము.

ప్రేక్షకుని యభిప్రాయము.

సింహా, నవంబరు 18:—రణరంగమునందలి ప్రేక్షకుడను పేరు తో నొకరు వారమువారమును యుద్ధప్రస్థానమును విమర్శించుచున్నారు. వారి వ్యాసముతో తమ కార్యమును విరమించుచున్నారు. గతవారపు యుద్ధవృత్తాంతమును వారిట్లు తెలియజేసిరి. ఇదివర కనుకొనినట్లుగ నే జన్మములు 11-వ తేదిని తేదినా గతమైరి. అందువలన యుద్ధ మావనమునందలి విరమించినది. యుద్ధవిరామమును ముగించినప్పుడు సంధిని యుద్ధవైఖించుచున్నట్లు వ్యక్తమగును. యుద్ధము విరమించినపుడు తిరిగి పోరాట ముండరాదని పరాసురాజధానియందు విజ్ఞప్తి జూపించిరి. మిత్రముండి తదనంతరము తమకనుకూలమైన పరతులను విధించుట కనుకొనిగలగల యుద్ధవిరామ నియమములను కొరకుటవసరము. మిత్రముండలి యట్లే ఆచరించిరి. జర్మనులకును మిత్రముండలికిని జరిగిన యుద్ధవిరామమును గుఱు లానరణమునకు వచ్చినపుడు జర్మనులు మిత్రముండలికి వాడే తులకానుండును. సేనలు, విమానములకు సంబంధించిన విషయములందువారు మిత్రముండలికను సన్నుల ననుసరించి సంచరించుటయందును. రైసు నిధి ప్రాంతమును నదినిదాటుటకు కాకల నినవంశమును మిత్రముండలి స్వాధీనమునందుండుటవలన మనము మనయుష్టానుసారముగ జర్మనులకేకమునై దండెత్త వచ్చునా జర్మనులు గత వసంతకాలపు ప్రస్థానమును ప్రారంభించినపుడు వారికి 20 వేల శత్రువులు లండెన్లు తోయియున్నది. అప్పటి నుండి మనము వారి శత్రువులందు 7 వేల శత్రువులను చిట్టు కొంటిమి. 4,5 వేల శత్రువులను భయంకరముచేసి యుండిము. వారియందు వారముకొంత 12, 15 వేల శత్రువులకంటె నెక్కువకండకాడదు. వారు మిత్రముండలికి 5 వేల శత్రువులను, 300 కందకశత్రువులను 80 వేల యంత్రశత్రువులను వశముచేయవలసి యున్నారు. అందువలన శత్రువులను నుండు జర్మనులు చాల వెనుకబడియుండును. విమానయుద్ధములందు మిత్రముండలి జర్మనులకంటె చాలకాలముక్రిందటనే మించి పోయిరి. జర్మనులకు విమానములందు చాల నష్టముకలిగినది. వారమునకు 2 వేల విమానముల నియంత్రులసియున్నవి. అందుచే వారు మనలను నిరోధించుట సాధ్యముకాదు. జర్మను నా కాదశమునందు నావికులు తిరుగుబాటుచేయు స్థితియుండుటచే దీనివిషయమై యేమిచేయుటకును నీలులేకపోయినది. కాని యుద్ధవిరామమునందు ముగించును సరించి జర్మను నా కాదశము నిర్వీర్యమగును. జర్మనీయందలి ఆహారమునకు సంబంధించిన స్థితిగతులు మిత్రముండలి యనుకొనినదానికంటె అధ్వాన్నముగనున్నవి. ఆహారమువలనమై జ్యూనులకేకము మిత్రముండలి సాహాయ్యము చేయును. వర్తకప్రసాదకు సంబంధించిన నియమములవలన మిత్రముండలి తోరక ననుసరించుచు వారు తమస్థితిగతులను బాగుచేసికొనుటకు నీలుకలుగుచున్నది. వారు మిత్రముండలికి 5 వేల ఆనియంత్రములను 150 వేల రైలువేపెట్టెలను కళము చేయవలసియున్నారు. ఆనియంత్రములు చాలమువర్షములు. జర్మనీయందలి రాకపోకలకు భంగము కలిగింపకుండ జర్మనులు తమ సేనల మొత్తమునందు కేంద్రకరణ జేయజాలరు వారు కరవేగముతో సేనలను ప్రూర్యమువలె ప్రకృతిము తిసి కొని రాజాలరు. గమనాగమనసాధనములందు 5 వ వంతు జర్మనులకు ప్రస్తుతమగును. యుద్ధవిరామములవలన జర్మనులు తిరిగి యుద్ధమును ప్రారంభించుటకు నీలులేదని స్పష్టమగుచున్నది. జర్మనుల కట్లు చేయవలయునని యుద్ధవైఖికిని అట్లు చేయజాలరు. సంధి సభింందు జర్మనులు మిత్రముండలి నిర్ణయించు వనతుల కంగీకరించి తీరవలయును. మిత్రముండలి నిర్ణయించిన యుద్ధవిరామ నియమముల కంగీకరించుట యనిన టిక్కి, బల్గేరియా, ఆస్ట్రీయ హంగరీల వలెనే తరజాగత మగుటయే యగును. ప్రకృతపు జర్మనుప్రభుత్వము తోరలు తోయుచున్నదని నలుగురు నిందించుచున్నారు. జర్మనీయందు మార్కులు దానిని సమర్థించుటకు నీలులేనంత విపరీతముగ నున్నది. సత్వరసంస్కరణములవలన దేశమునందు విప్లవమును, అరాజకమును బయలు దెరుచుండును. జర్మనులు యుక్తాయుక్తయోవనపరులు. అనన్యరతుగు గండ్రగోళమును, కాలవిలంబమును కలుగకుండ వారు యోగ్యతాలనావిధానమును నెలకొల్పటకు తమకై నంతమునియోగింపవలయును. వారినిసక్తప్రాబల్యము నణగదొక్కటచే వారి కార్యపరత్వము ఆగ్ని దీపముగ నుండును. జర్మనులు పాతాళహోమము చేసి

విజయము గ్రహమును నక్కుగముతో యుద్ధమునకు దిగిరి. వారి స్థితిగతులు చూచుచేసి యుండుటచే మిత్రముండలికి కలిగినవిజయ ప్రాముఖ్యము వ్యక్తమగుచున్నది. యుద్ధమునందు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము అద్విరముగ తోడ్పడినది. ఆంగ్లసంపదాయ సిద్ధముగ ఆంగ్లనా కాదశము పరిచేసినది. మిత్రముండలివిజయము నడిచి తేమముతోడ్పడినది. ఆంగ్ల సేనను ప్రసిద్ధముగ పోరాడినది. ఆ సేన లోకవిఖ్యాతిని పొందినది. నూతన సాంగ్ల సేన సోమురంగమునందు శిక్షితమై అద్విరము పరాక్రమమును ప్రదర్శించినది. లగస్టు 8 వ తేది మొదలు రణరంగమునందు ఆంగ్ల సేన అస్పర్శము నహించి శత్రువు నోడించి వేసెను. ఆంగ్ల సేన వలన ఆంగ్లదేశమునకు విశ్వలృప్తివైన ఖ్యాతివచ్చినది. ఆంగ్లసామ్రాజ్యానికి ఖ్యాతియులందలి దేశసేనలు లోకమునందు దన్ని ప్రాంతములందును పోరాడినది. మునుస్కూలు విజతులైరి. దానికి ఆంగ్ల నా కాదశము ఆంగ్ల ఇండియాను సేనలు తోడ్పడినది. గువ్వాయందు మన సేనలు ముర్రును తీరమునందును, నైజేరియా యందును పోరాడినది. బాల్కన్యరంగము నందలి దోరియును ముఖమును మిత్రముండలి పదేపదే ముట్టడించుటవలన బల్గేరియా వారు సేనాముఖమునకు నై నిమిషము మధ్యకు పంపుటకు నీలు లేక పోయినది. అక్టోబరు 10 వ తేదిని 10 వ ఆంగ్ల సేన ఆస్ట్రీయా సేనాముఖమున ధేరించెను. ఆ సేన ఆంగ్లజనరలు కావన ప్రభువు నడిచెను. లోకమునందలి జర్మను యువనివేక రాజ్యములను మనము గెలిచితిమి. పరాములు, ఇటలీయారు, ఆమెరికా వారు రిమ్యువారు, సర్వీయ వారు ను నిర్వీర్య పరాక్రమము తో పోరాడిరి. ఆంగ్లసామ్రాజ్య ప్రయత్నములవలన యుద్ధమునందు విజయము కలిగినది. ఆంగ్లలు నామగతులైనరముల క్రిందట యుద్ధజీవనము ఆదర్శముగ నెట్లుకొలేదు. అట్టిది వారు యుద్ధము నందు విజయప్రాప్తికై జేసిన మహాత్కార్యము లోకమునందు విస్మయజనకముగ నుండును. లాయడూబర్గ్, బ్రాస్సర్, మేమున్నర్డ్ ప్రభువు, జనరలు స్కప్టన్, హ్యూజెను, సర్ రాబర్టుబోర్డెను మున్నగు రాజనీతిజ్ఞులును, ఎడ్వీగలు జల్లికో, బెట్టిమున్నగు నా కాదశాధికారులును కించము ప్రభువునీడు మార్కులు సర్ డగ్లసుపేగు, జనరలు మన్రో రావుతిరునను, హేన్రీ విల్సన్, రాబర్టుసన్, బింగు, అల్లను బీ, మాడు, ప్లామరు, బర్డువుడ్డు, హేరనుగార్డ కంటి వైసికాధీశులు, నిర్మితులును ఆంగ్లదేశమునందు ప్రవసించుట మహాభాగ్యము. ఆంగ్ల సేనకులును, నావికులును దివిఖ్యాతిని నెలుపుకొనిరి. వ్యూహాధిక మతో ఆంగ్లలటలూములను దివ్యముగ నుంపుటచే వత్త విషయము ఆంగ్ల సైనికోవ్యగులందు ఒకరున్నపోతే సైనికులందు 18 నురకు నష్టముకలుగుచువచ్చెను. తదితర సేనలందు 15 గురకు ఒక ఉద్యోగి నష్టమగుచు వచ్చెను. దానినిబట్టి ఆంగ్ల అధికారుల కార్య ప్రయత్నమును వారి ధైర్యమును వ్యక్తమగుచున్నది. మనవిమానదళములు ప్రఖ్యాతినిగడించినవి. ఆవి మన విజయమునకు చాల సహకారి యయ్యెను. వర్తకపు తోడలును మనకు విశేషముగ తోడ్పడినవి. ఆయుధ సామగ్రిని తయారుజేసినవారును దెబ్బలు తిగిన వారికి ఉపచారము జేయచున్నవిన వారులమున్నగువారుకూడ తోడ్పడిరి. యుద్ధాంతరమునందు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము నుద్ధమమై స్నేహపాత్ర బద్ధమై నలరారు చున్నది. ఇదివర కెన్నో నట్టిస్థితియందు సామ్రాజ్యము ప్రకాశించలేదు. తమ పూర్వవతిభను ఆంగ్ల జాతి నిజవపెట్టి భావినంతటికి ఆదర్శముగా మైనది.

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజటు.

ప్రభుత్వ కార్యదర్శి గౌ. జి. బి. ఆర్. రామచంద్ర రావు గారికి 22-వ తేది మొదలు 6 వారముల నెలవివరముల నది. వారి స్థానమున జి. బి. ఎల్. డి. స్వామికన్నప్పిల్ల గారు పని చూచుటకు నియమింపబడినారు.

చిత్తూరుజిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు ఎచ్. డానన్ గారికి నెలవివరముల బడినందున, డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఎస్. కే. పాడిఅయ్యంగారు తమపనితో బాటు సూపరింటెండెంటు పనికూడ చూచుటకు నియోగింపబడినారు.

అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు సి. ఎన్. వి. కెగన్ గారు రసల్కూండ సబ్డివిజనునకు నియోగింప బడినారు.

డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు గాదె రాజగోపాలరావు గారు కాకినాడ సబ్డివిజనునకు నియోగింపబడినారు. డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు రావుసాహెబ్ అమీర్పూర్ కుబ్బంద్ గారు గోవాజిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు గారికి పెర్సనల్ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడినారు.

డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఎమ్. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు సరసరావుపేట సబ్డివిజనునందు ఏలూరు సబ్డివిజనుకు బదలాయించ బడిరి.

డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఏ. గోపాలస్వామి నాయుడుగారు ఏలూరు సబ్డివిజను నుండి నెల్లూరుజిల్లా సూపరింటెండెంటునకు పెర్సనల్ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఆర్. వారాయణయ్యంగారు నెల్లూరునుండి సరసరావుపేట సబ్డివిజనునకు బదలాయించబడిరి.

అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు ఎ. సి. మర్రి నగారు సి. వి.డి. స్పెషల్ డ్యూటీమీద రసల్కూండినుండి ధూమ్రాటికి బదలాయించబడిరి.

కోట్టూరు అసైన్ల సరసయ్యపంతులుగారు పార్వతీపురము తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు గా నియోగింపబడినారు.

కె. ఏ. ఎఫ్. ఏ. మ్యూజిక్ డర్ గారు గ్రామసచివ్రువరకు మ్యూనిసిపాలిటీకి మెంబరుగా నియమింపబడినారు.

రాళ్లబండి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు సరసరావుపేట మ్యూనిసిపల్ వైర్లముగా నెమ్మకొనబడినారు.

రావుసాహెబ్ చక్రపాత ధీ కృతమ్మగారు నామగారు తెనాలి మ్యూనిసిల్ వైర్లముగా తిరిగి నియమింపబడినారు.

మాట్టి శివరావు, డి. వెంకటరమణప్ప, కెట్టి, డి.పి. బాసి, రెడ్డిగార్లు అనంతపురము మ్యూనిసిపల్ కవున్సిలరులుగా నెమ్మకొనబడినారు.

వారివావము నామదుంతాచార్యులుగారు బల్లారి తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నెమ్మకొనబడినారు.

చివువల శ్రీరామకృష్ణగారు బింగోలు తాలూకా బోర్డు మెంబరుగా నెమ్మకొనబడినారు.

విన్నకోట లక్ష్మీ నరసింహముగారు బెజవాడ మ్యూనిసిల్ కవున్సిలరుగా నెమ్మకొనబడినారు.

జి. గురుబోధముగారు నలద్యాల మ్యూనిసిపాలిటీ కవున్సిలరుగా నెమ్మకొనబడినారు.

కీడాంబి వీరరాఘవాచార్యులుగారు బహ్మయ్యూరు తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నియమింపబడినారు.

ఎల్. సంగమేశ్వర రావుపంతులుగారు తెనాలి తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నియమింపబడినారు.

శ్రీకాకుళము కిహస్తిగారు కేమలకొండ లచ్చన్నపంతులు, బి. ఏ; గారు శ్రీకాకుళం తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నియమింపబడినారు.

కుద్దురు నరసిరెడ్డిగారు సంద్యాల తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నియమింపబడినారు.

దస్తరాజ రామరావు పంతులుగారు సరస పట్టణము తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా తిరిగి నియమింప బడినారు.

కేమలకొండ విశ్వనాథము పంతులుగారు విశాఖపట్టణము జిల్లాబోర్డు మెంబరుగా నెమ్మకొనబడినారు.

వారావరణ ప్రితి

1918 సం॥ నవంబరు 20-వ తేది బుధవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు
జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా ముఖ్య నగరములు
గోపాలపూరు	77.1	70.7	0.13	88.61
బాత్తేరు	80.4	74.7	0.01	21.97
కాకినాడ	82.0	76.1	...	28.69
బందరు	83.1	75.1	...	48.22
గుంటూరు	88.8	75.0	...	21.65
నెల్లూరు	89.6	75.6	...	37.55
చురూరు	88.9	74.4	0.58	58.82
హైదరాబాదు	84.9	72.3	...	18.31
అనంతపురము	89.0	73.9	...	14.78
బల్లారి	89.3	72.6	...	12.87
కర్నూలు	92.9	75.2	...	18.52
కడప	89.0	76.2	...	16.91
తెంగునూరు	92.4	65.6	...	23.68
కల్లూరు	89.0	72.0	0.96	24.86
సేలము	88.7	74.0	...	17.50
కోయంబూరు *	87.1	71.5	...	16.60

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, వారావరణ కార్యజ్ఞుడు.

The Armistice.

(a)
(Reuter's Agency)

Germany

Allied Occupation of the Left Bank of the Rhine.

Tremendous German Difficulties.

Alleviation Sought of the Allies.

LONDON, November 19.
The German Government has sent a wireless message to the Allies and America protesting that the conditions of the armistice seriously menace economic conditions on the left bank of the Rhine and its relations with German territory on the right bank and declaring that if the conditions are not alleviated existence will become impossible and Bolshevism inevitable. In order to obviate this the German Government requests the following normal intercourse on the left bank of the Rhine:— Completely normal economic communications between the left bank and the remainder of Germany and foreign countries even during military occupation. German owners to exploit as heretofore coal, potash and ore mines on the left bank of the Rhine within the old territory of the Empire with transportation permission up and down and across the Rhine to the right bank. General free use of the Rhine for transports within the old boundary of the German Empire. Free navigation via Rotterdam and the coast for provisioning of Germany via the North Sea and the Baltic coasts with coal, potash and food supplies. Continuation of industries on the left bank of the Rhine for the use of the remainder of Germany. Free Railway traffic in occupied territory. Furnishing of electric power from the left to the right bank of the Rhine. Discharged men liable to military service on the left bank of the Rhine not to be made prisoners of war even if in uniform. All civil and military organizations on the left bank of the Rhine to be allowed to continue work. No requisitioning in occupied territories unless absolutely necessary for the maintenance for the troops of occupation. Freedom of telephonic telegraphic, and postal traffic in the occupied territories with the right bank of the Rhine and neutrals. Permission to bring food and fodder from the left to the right bank of the Rhine. The Old frontier of the Empire including Luxembourg shall be regarded as the outcome boundary. Lines lovable by German officials on behalf of the Empire and German prohibition regarding export transit and import shall be handled by German officials. The message declares most emphatically that the surrender of five thousand locomotives and 150,000 wagons makes it impossible to supply the towns with food even for a week and the whole empire will be stricken with hunger. Finally the continuation of the blockade especially in the east will render impossible transport of iron and other transport from the north for German industries, also transport of German coal for Scandinavia bringing dependent German and Scandinavian industries to a standstill. It will also paralyze North Sea and Baltic Fisheries. German representatives at Spa were instructed to discuss these urgent wishes with the Allied representatives but were unsuccessful because the Allied representatives had not full powers.

The German Armistice.

America's Reply to German Appeal.

LONDON, November 18.
A Wireless American communique, replying to the German Government's recent appeals for mitigation of the terms of armistice, requests the German Government in future to address such communications to all the associated governments through the usual diplomatic channels and not only to America.

"Don't Let your German Brothers Oppressed."

German Independent Socialists' Appeal.

LONDON, November 15.
The German Independent Socialists appeal to Socialists abroad "Don't let your German brothers be oppressed."
LONDON, November 18.
The Soviets of Dresden and Leipzig and Chemnitz have protested against the maintenance of the old military discipline, demanding that Soviets should have a controlling voice as regards furlough, supplies and disciplinary punishments.

The Constitution of the New German Government.

LONDON, November 18.
The constitution of the German Government is still vague. The New Socialist Government now calls itself the Council of National Plenipotentiaries and announces the appointments of Chiefs and Sub-Chiefs of State Departments who are mostly those who were Ministers under Prince Max including Dr. Seitz of the Foreign Office. The precise relationship of these chiefs to the Plenipotentiaries is not clear.

Twenty Terrorist Soldiers Shot at Hanover.

LONDON, November 18.
AMSTERDAM.—A terrorist band of soldiers captured Hanover station. They were then overpowered and twenty summarily shot.

U. Boat Crews' Patriotism.

LONDON, November 19.
A Wireless German Official message says:—A meeting of U Boat Crews at Wilhelmshaven on November 15th passed a resolution that they would render the Fatherland the last and the heaviest service of taking all the U Boats where ordered according to the terms of the armistice.

Submarines and the New Regime.

LAHORE, November 17.
LONDON, November 14th.—Five German submarines on arriving at Libau learned of the revolution but refused to recognize the new regime and sailed to Karlskrona in Sweden where they will be interred.—"C. & M. Gazette".

Councils Being Formed. Impressive Meeting of Soldiers.

LONDON, November 18.
AMSTERDAM.—Councils are being formed in Berlin with the object of safeguarding the rights of the citizens supporting the Government in maintenance of order and economic life and demanding the immediate convocation of the Constituent Assembly. An impressive meeting of soldiers in Berlin representing one hundred regiments and the First Army Corps held in Alexander barracks demanded the immediate convocation of the National Assembly.

The German Revolution. North Schleswig's Destiny.

LONDON, November 18.
COPENHAGEN.—The German Government is prepared to settle the destiny of North Schleswig by a plebiscite of the inhabitants.

Non-Bolshevist Elements Dominating in Berlin.

LONDON, November 18.
AMSTERDAM.—Licknecht (A Bolshevist German) has been removed by Government troops from the Palace in Berlin where he had taken up his residence and Rosa Luxemburg has been forcibly removed from the offices of the "Rote Arbeiter Zeitung". There are also other indications that Non-Bolshevik elements are more dominating the situation in Berlin.

German Constituent Assembly's Elections.

To Take Place in January.

LONDON, November 19.
Chancellor Ebert in a statement says he is determined to summon the Constituent Assembly as soon as possible. Preliminary steps have already been taken and elections will probably be held in January. Ships are being immediately put in readiness to fetch the promised footstuffs from America.

Great Britain

Naval Censorship Abolished.

LONDON, November 18.
The Admiralty announces that naval censorship will be removed from noon November 20th.

Baku Occupied.

LONDON, November 18.
The War Office states that Russians and the British occupied Baku on November 17th.

General Townshend Decorated with the C. B.

LONDON, November 18.
The King at Buckingham Palace decorated General Townshend with the Order of the Commander of the Bath and also gave him the accolade of Knighthood.

Sir Robert Anderson.

LONDON, November 18.
The death is announced of Sir Robert Anderson late head of the Criminal Investigation Department.

Germans in Rumania.

Action Against Allies.

LONDON, November 18.
In the House of Commons at question time Mr. Balfour stated that German forces in Rumania, contrary to international law, recently made Rumania a base for belligerent action against the Allies. The Government declined all responsibility for any acts of war which might be imposed on them by the presence of enemy forces in Rumania.

Russian Bolshevism in Exile.

Mr. Balfour stated that the Government in Russia was exterminating all non-supporters of their regime.

India in Parliament.

Chandavarkar and Becheroff Report.

LONDON, November 14.
In the House of Commons replying to Sir John Rees Mr. Montagu stated that the revised proposals of the Government of India for increased pensions for departmental officers in India were being considered. He also stated that the report of Sir N. G. Chandavarkar and Mr. Justice Becheroff had been submitted to the Government of India and vindicated the action of the Government of Bengal as regards internments.

Colonel Yate suggested that a special decoration should be granted in recognition of the heroic achievements of the Sixth Poona Division in Mesopotamia. Mr. Montagu replied that he shared Colonel Yate's appreciation of the admirable work of this division but the grant of a special decoration would not accord with the present practice of the British army. The moment was hardly convenient for discussion of such an innovation and Mr. Montagu was not the right person to initiate it.

Liquor Consumption in Bombay.

Sir Herbert Roberts affirmed that auctioning licenses in Bombay had increased the consumption of liquor and

Indian opinion was opposed to it. He suggested an enquiry with a view to the adoption of alternative measures of restriction.

Mr. Montagu in reply referred to the Bombay Government's note of December 13th last year.

France

French Advance. To Occupy Rhine Valley.

LONDON, November 19.
The French communique says:—Our advance continued. The enemy abandoned enormous material, locomotives, parks, automobiles and magazines. Thousands of British, French and Italian prisoners are entering our lines in a state of indescribable misery. We have made a solemn entry into Saarbrücken, Dieuz and Morhange. We are nearing the Rhine between Neuf-Brisach and the Swiss frontier.

The American Advance.

The American official says:—Our third army occupied Vinton, passed Spincourt, Longuyon and Corfons and entered the fortress of Longway and occupied Briey.

LONDON, November 18.
The British communique says:—The Second and the Fourth armies have reached the general line Florrennes-Charleroi-Hal.

The American Advance.

LONDON, November 18.
An American communique says:—The Third American Army on Sunday began its march into evacuated territory. The advance troops reached the line of Esouvez, Sorbey, Goursigncourt and Mar-La-Tour.

The Entry into Chateau Salins.

LONDON, November 18.
Reuter's correspondent at the French headquarters in a wire from Chateau Salins dated yesterday says:—The French crossed the frontier of Lorraine early on Sunday morning. The honour of entering Chateau Salins the first town to be occupied was assigned to the famous Moroccan Division. The advance was headed by the Spahis and then the Zouaves and then the Foreign Legion and marched past the Divisional Commander, General Dauran, who was on horseback in the Town Hall Square and ceremoniously saluted the standard of the Legionnaires, who are preeminent in the French army for the numbers mentioned for gallantry. The population covered the tricolor with ribbons and shouted with enthusiasm. In contrast to this was the silent group of German officers who had stayed behind to hand over guns and railway material.

Holland

What to do with the Kaiser?

Allied Control Favoured.

(Delayed in Transmission.)

LAHORE, November 17.
LONDON, November 14.—The "Daily Graphic" publishes the opinions of several members of the House of Commons who are all in favour of the Kaiser being brought under Allied control.

French Chamber's Resignation.

A Resolution will be moved in the French Chamber in favour of the Allies approaching enemy Governments with a view to securing the extradition of those responsible for the war wherever they are.

Dutch Londoner's Attitude.

A number of Dutch residents in London have wired to the Hague demanding that Holland shall not harbour the world's greatest criminal.

Dutch Press Comments.

The "Hanscheblad" is convinced that there will be no attempt to restore the Hohenzollerns and anticipates that Holland having received numerous Belgian and French refugees can retain one unhappy German family without giving offence to the Entente.—("C. & M. G.")

Luxemburg's Future.

LONDON, November 18.
A telegram from Luxembourg says:—The Chamber passed a resolution demanding a referendum regarding the future form of the State. A Socialist and Liberal motion demanding a republic was rejected.

Belgium

Belgian Occupation of Brussels.

LONDON, November 19.
The Belgian communique says:—Continuing our advance we reached to-day the line Baesrode, east of Termonde. In order to keep general security a cavalry brigade reinforced by artillery cyclists and carabineers has been sent to Brussels and a cavalry regiment has been sent to Malinay. A munitions depot exploded at Brussels and set fire to North and South Searock Station.

The Viceroy's Engagements.

CALCUTTA, November 19.
It is understood that H. E. the Viceroy during his stay in Calcutta will confer the insignia of the latest English Honours on their recipients here. His Excellency will also preside at the Convocation of the Calcutta University.

His Excellency will give a state dinner on the 27th at the Government House.

His Excellency the Viceroy will install the Maharaja of Bharatpur on the gadi on the 28th November.

The daily death rate in Delhi totals 26, average normal, and the city is practically free.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Delhi

The Chiefs' Conference.

DELHI, November 19. Arrangements are now being made to hold the Chiefs' Conference which was postponed on account of influenza outbreak in Delhi at the end of January. It has been decided to raise the amount of revenue drawn on London to be sold on Thursday, the 21st instant to £20,000,000.

Calcutta

Several Dacoities.

CALCUTTA, November 19. Several dacoities were committed in Bengal last week. Bogra records three cases in villages. Four cases are reported from Dinajpur, two in village, Hatis and two on the District Board Road. In the latter case the ruffians looted bullock carts laden with cloths. Four dacoities were committed in villages Naupan, Morail, Kottani and Lechagarh in Rajshahi, while one is reported from village Khadi in Rangpur.

Provincial Judicial Service. Its Pay and Prospects in Bengal.

CALCUTTA, November 19. The question of the adequacy of scales of pay in provincial judicial service has engaged the attention of the Bengal Government for some time past. This matter was inquired into by the Public Service Commission and after publication of their report the matter formed subject of consideration both by the Government and the Judges of the High Court. The Government has now received the views of Judges and the Governor has now issued a resolution inviting public opinion on various points arising out of the recommendation of the Commission as regards recruitment, probation and training, salary, leave and pension.

The League of Nations.

Prof. Muir's Lecture.

CALCUTTA, November 19. Professor Ramsay Muir delivered an interesting lecture this evening at the High Court Bar Library under the presidency of the Chief Justice, the subject being the growth of internationalism. After tracing the history of the previous league of nations he hoped that the statesmen of the world and leaders of powers who have ranged themselves against Germany have been labouring honestly towards forming a league of nations, and that a very great and real progress had been made in this direction.

Bombay

Lord Willingdon's Departure.

Protest Against Voting Memorial to him.

BOMBAY, November 19. (Delayed in Transmission.) The following correspondence is published in the "Bombay Chronicle":—
To Sir Stanley Reed, H. P. Mody Esq.,
And others whom it may concern.

SIRS,—We understand that you and other gentlemen have constituted yourselves as a committee of which you are appointed the Honorary Secretaries with the object of holding a public meeting of the citizens of Bombay for the purpose of voting a memorial on behalf of the city of Bombay to His Excellency Lord Willingdon. We feel that you cannot be aware that in view of the record of Lord Willingdon's administration and certain features of it, personal to himself, there will be very strong opposition to any such proposed action if it should purport to be taken on behalf of the citizens of Bombay and we think it desirable to give you notice, which we now do, that should any such meeting be called we shall attend the same for the purpose of opposing by motion, amendment or otherwise in a constitutional manner any proposal to vote an address to His Excellency or otherwise to imply that the citizens of Bombay are desirous of commemorating or approving the administration of Lord Willingdon or his services as Governor of Bombay. We beg to request further that if it is your intention to hold such a meeting you will intimate to us the date of the meeting and make arrangements to afford us every reasonable facility for opposing by amendment, speech and vote any motion which may be put forward at the meeting and also for the taking of poll, if necessary. We have thought it desirable to make this request in order that the proceedings may be conducted with due decorum and order and according to the recognized rules and procedure of public meetings.

Yours faithfully,

M. A. Jinnah, Jambhadas Dwarkadas, B. G. Horniman, P. K. Telang, M. Subedar, M. R. Jayakar, Lakhmidas Ramji Talwar, D. D. Sathaye, Umar Sobani, S. G. Banker, Trimbada D. Morarji, Tulsidas C. Khetan, Chhotubhai A. Vakil, N. B. Vitthakar, K. M. Munshi, J. R. Gilder, Karji Dwarkar, R. R. Mureffi, L. G. Jhale, M. B. Velkar, Mawji Govindji Seth, Narandas Purshottam, Naranji Dayal, Lalji Govindji, Motilal Narandas, Vallabhdas Megji, Motilal Vullabhai, M. A. Master, V. V. Terapani, Bhinji, J. Makarji.

The Reply to the Above Letter.

BOMBAY, November 8.

To The Hon'ble Mr. M. A. Jinnah and others, Bombay.
Dear Sirs,—We are in receipt of your letter of the 8th November addressed to Sir Stanley Reed, H. P. Mody

Esq., and others whom it may concern. A requisition is being sent to the Sheriff of Bombay to convene a public meeting. If this meeting is convened the date, hour and place of the meeting will be notified by the Sheriff as usual.

Yours Faithfully,
COWASJI JEHANGIR
for self and provisional Hon'y. Secretaries.

The "Bombay Chronicle" understands that a counter-requisition is being sent to the Sheriff of Bombay protesting against the convening of a public meeting at the Town Hall for the purpose of voting memorial on behalf of the city of Bombay to His Excellency.

Farewell to Lord Willingdon. Some Bombay Citizens Requisition to the Sheriff Meeting Fixed.

BOMBAY, November 19. In accordance with a requisition made by Sir Jambhjee Jeejeebhoy, Sir Dinshaw Patil, Sir Sassoon David, Sir Dorab Tata, Sir Fazulbhai Contractor, Mr. B. Chaudhary and many others, the Sheriff of Bombay has called a public meeting of the citizens of Bombay in the Town Hall on the 11th December for the purpose of expressing appreciation of the services of H.E. Lord Willingdon and of Lady Willingdon and for taking steps to commemorate their work in Bombay.

The Bombay Cricket Carnival.

BOMBAY, November 19. The following selection has been made by H. E. Lord Willingdon for England Team to be captained by him for the Famine Fund Cricket match on Thursday, Friday and Saturday. Captain G. A. Laverton, Major L. A. V. Weigall, Captain J. G. V. Weigall, Major K. E. Cooper, Major F. G. Drayson, Captain P. E. D. Park, H. W. Lee, F. M. Garnett, Corporal J. H. Heath, Pte. J. Newman, and Pte W. H. Livesey.

The Cotton Control Bill

Select Committee's Report.

BOMBAY, November 19. The report of the Select Committee on Cotton Control Bill among other changes in the Bill recommended introduction of elective principle in the constitution of cotton contracts Board and provide for election of three members of the Board by members of clearing House and of two members by the Millowners Association of Bombay. The Board shall thus consist of a Chairman and eleven other members, Chairman and six members being nominated and five elected. The Board may, subject to the approval of the Governor-in-Council, make rules and by-laws.

Burma

Interned People Released.

RANGOON, November 19. The local Government has directed the release of Ahmed Moola Dawood and eight others principally Mahomedans of Rangoon who were in November 1915 ordered to reside at Kyaukpyn, subsequently Chedubb and more recently Taugogi. The release has also been ordered of Moola Mall who was directed to reside at Mogek a couple of months ago. All these persons were given orders under the Defence of India Act. Moola Dawood was before the Turkish Consul in Rangoon.

Punjab

The "Pioneer" understands that Sir Edward MacLagan accompanied by Lady MacLagan will be proceeding home on leave shortly. It is expected that Sir Edward will take over the Lieut. Governorship of the Punjab about the end of March next.

South India

Storms in Rameswaram Subside.

MADURA, November 18. The storm in Rameswaram Island has considerably abated. Trains are running through between Mantapam and Pamban over the bridge since this morning. The passengers on boat from Talaimannar were safely landed last evening. The return boat which was detained at Dhanushkodi this morning at 9. Telegraphic communication has been partially restored. No. 2 Ceylon Boat Mail arrived at Madura this day 40 minutes late. The general Traffic Manager who was at Dhanushkodi has left the place for Trichinopoly by this train. There was no appreciable damages caused by the severe storm yesterday.

Latest Telegrams.

Humble Address to His Majesty. Mr. Bonar Law's Resolution in the Commons. The King's Throne Rested on the will of the People.

LONDON, November 18. In the House of Commons Mr. Bonar Law on behalf of the Premier, who was slightly indisposed, moved a resolution that an humble address be presented to His Majesty congratulating him on the conclusion of the armistice and the prospects of a victorious peace. Mr. Bonar Law said he was sure the motion would be carried unanimously and with a full heart. (Cheers) The world had been passing through a terrible ordeal but the signing of the armistice marked crowning mercy to the British Empire, the Allies and Humanity. We had won a great victory but at a great price. He was not thinking now of men and women, everywhere in the Empire on whose hearts joy bells fell with a mournful clang because of those who had won victory but could not return to rejoice in it. (Sympathe-

tic Cheers). He was thinking rather that the war had broken the crust on which civilization rested, consequently Europe was seething to-day with revolution. Nevertheless, we could look to the future with hope, courage and confidence. (Cheers.) Because our institutions were based on the strongest foundations, namely, the consent of the Nation. None of those institutions was stronger or rested on a surer foundation than the Throne. (Cheers.) The Throne was the link which had kept the British Empire together and enabled it to play a glorious part in the war and would make union of it. (Cheers.) But the Throne, as an institution, would have been much less strong but for the character of its occupants. (Cheers.) Since the war nobody had devoted himself more wholeheartedly and unselfishly to the great task in which the Nation was engaged than the King whom the Queen had nobly helped. (Cheers.) Now when Kings were rapidly disappearing like phantoms the King passed daily unescorted through the streets of London everywhere meeting tributes of respect, devotion and affection. Those phantom Kings fall because they placed their state on an imaginary Divine Right. Our King rested secure because the foundation of his Throne was the will of the people. (Cheers.)

The British Throne Stands Unshaken.

Mr. Asquith, who followed, said that when history came to tell the tale of these four years it would recount a story without a parallel in any epic or literature. It was a record of everything that humanity could bear of the extreme of possible heroism and above all of that slow moving but ultimately irresistible power of a great ideal (applause.) The world had been laid waste. Principalities and powers, to all appearance inviolate and invincible and which seemed to dominate a large part of mankind, lay in the dust. All things had become new. In this cleansing and purging the British Empire had played a worthy part. Mr. Asquith also paid a great tribute to the Throne. In the crash of Thrones, built some of them on unrighteousness, some of them propped up by the brittle threadwork of convention, the British Throne stood unshaken broadbased on the people's will and reinforced to an immeasurable degree by the living example of the Sovereign and his Gracious Consort who had always felt and shown that they were not to be ministered unto but were to minister (Applause). Monarchies in these days could only be held as the highest form of public service, by understanding, by sympathy, and by devotion to the commonweal. (Cheers.)

The Motion was passed enthusiastically.

LONDON, November 18. In the House of Commons at question time Mr. Macnamara stated that it had not been possible to sail or examine the Cruiser "Hampshire." She was destroyed by a mine. Government saw no reason to alter its decision not to publish the report of the official enquiry.

Mr. Croft asked for a definite statement that peace terms would include full reparation by Germany including the cost of war to the Allies.

Mr. Bonar Law replied.—No definite statement can be made at present. The question must be left to the decision of the Government.

Sir Richard Cooper.—Will the House of Commons be given an opportunity of expressing their opinion before the appointment of the British Delegates to the Peace Conference is confirmed?

Mr. Bonar Law replied:—"No".

Mr. Ponsonby declared that we ought not to embark on military operations solely for the stirring up of Russia against Bolsheviks. Lord Robert Cecil replied that it was impossible to give pledges but the Government was certainly not disposed to entangle this country at the close of a great war in serious military operations though Bolshevik offence against England more than justified us in seeking redress by arms.

Sympathising with the Armenians Lord Robert Cecil said that military authorities were endeavouring to supply foodstuffs immediately. As regards Turkish rule we could not permit evil forces to remain predominant in Constantinople and we must secure absolute freedom through the Dardanelles and the Bosphorus. Turks, said Lord Robert Cecil, had proved themselves utterly incapable of ruling subject races and the object of the Government was to secure their full liberation.

నిన్నంధమును తొలగించుట:—టర్కీ ప్రభుత్వసంబంధములను మూలదావును మూసామూల సాక్షులను మరియు మందికిని విధింపబడిన నిన్నంధమును బర్మా దొరతనమువారు తొలగించిరి.

అఖిల దేశసమైక్యత:—కలకత్తా ప్రాంతీయ న్యాయవాది గ్రంథాలయమున 19 రు తేదీ సాయంత్రాలమున దామ్యముయగు పండితుడు సుబ్బాసెన్చెను. ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా రద్దయ్యిరి కహించిరి. అంతర్జాతీయకాభివృద్ధిని సూచి అయిన ముచ్చటించిరి.

వేంకటగిరి జాత్రులు:—తమచే పంపబడిన ఐ. డి. ఎఫ్. నుకొప్పులు తెలుసునిగు వూర్తిచేసికొని నిన్న సాయంత్రాలము బండికి తిరుచునాపల్లినుండి వచ్చి స్వస్థులము చేరినందున వారిలో బాలర్వ శ్రీరాములు అనునతడు నాకొకవిషయము అభ్యసయియున్నాడు నాందినందునను రానాగారి కపంతుర సం తో పము కలిగెను.

రామేశ్వరమున తుపాను:—రామేశ్వరము దీనియందు తుపాను చాలతగ్గినది. 18-వృత్తికి యుద్ధయమునుండి నుండ పయనుండి సాంబసకు రైలుబండి వంతెనమీదుగా నడుచుచున్నది. నేడుదయమున 9 గంటలకు తాళి మూర్తకు పడవలు దన హక్కుటలో చేరినవి. ప్రయాణికులు సురక్షితముగా దిగిరి. రింటిగా రైలు కొంతకరకు జరుగుచున్నది. సెనావోము రైలు బండి సుభారం 40 నిమిషము లాలస్యముగా వచ్చినది. జనరలు ప్రాధికుమేనేజరు ధనహక్కుటనుండి తిరుచునాపల్లికి వెళ్లిరి 17- తేదీ తుపాను వలన నష్టముధికముగా కలగలేదు.

చెన్నపురి పురపాలకసంఘము.

ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడుట.

రామానుజము శ్రేష్ఠిగారు తీర్మానమును రద్దుచేసికొనుట.

చెన్నపురి పురపాలక సంఘమువారి సాధారణసభ యొక్కటి నిన్న సాయంత్రము రెండున్నది నుండిరముందు సమావేశమైనది. సంఘాధ్యక్షులు జే. సి. చాలానిగారు అగ్రాసవాధి పత్యము వహించిరి. కమిషనరులు ఆసెతులు సభలోనికిరించిరి.

యూధవిరామ తీర్మానము.

సభాకార్యములు మొదలుపెట్టబడిన తదనంతరము జే. పి. సుబ్రహ్మణ్యగారు యాధ్యక్షము విరమింపబడి మిత్రమండలివారికి శీఘ్రము చేపూరినందులకు బార్ని సార్వభౌమునికి అభినందనములను పురజనలపక్షమున నర్పింపవలయునని యొక తీర్మానము నుపసాదించిరి. ఏ. జే. లీచ్, మహాచుడు ఉస్మాన్ సాహెబు, జేవరాసు గార్లు సభేతముగారి తీర్మానమును బలపరచుచు మాటలాడిన తదనంతరము సభ్యులచే తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

వ్యాయామ క్రీడాస్థలము.

పిమ్మట కార్పొరేషనువారు చెన్నపురిలో వ్యాయామ క్రీడల ప్రాంతానా మొసంగుటకు కొంతవిరాళము లిచ్చుట కామోదించిరి. భవననిర్మాణవిషయముల ప్రజలనివేదికముల కార్పొరేషను సభ్యులందరు ఆలోచించుటకు తీర్మానించబడినది. నీటిసప్లయ విషయమున ఉపసంఘమువారు వ్రాసిన నివేదికమును రాబోవు మంగళవారము నాడు చర్చించుటకు సభ్యులు తీర్మానించిరి.

పెంట్లండు ప్రభువుగారి సన్మానము.

అటులేరువాత ప్రజల సంతోషము నందోళనపరచుచున్న పెంట్లండు ప్రభువుగారి వీడ్కోలుపు విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి స్వాగత సన్మాన విషయములందు దివానుబహదరు కలకల రామానుజశ్రేష్ఠిగారు రుపపాదించ తలచిన తీర్మానమున చాల చర్చ జరిగినది.

ప్రభుమున సభాధ్యక్షులు రామానుజము శ్రేష్ఠిగారు కొన్ని కారణములవలన తమ తీర్మాన ముపసాదించ తలంపు కొనలేదని సభ్యులతో చెప్పిరి.

రాయబహదరు పిట్టి త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు రామానుజము శ్రేష్ఠిగారు రుపసంహరించుకొనిన తీర్మానమును తాము సభలో ప్రవేశపెట్టెద మనిరి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారును జేకీకాచార్యులు గారును త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు తీర్మానము నుపసాదించుటకు వీలులేదని చెప్పిరి.

తదనంతరము సభేతముగారు రామానుజము శ్రేష్ఠిగారి తీర్మానము నుపసంహరించుకొనుటకు సభవారు ఆమజ్జీ యాయలయును యొక యుపపాదనమును వెచ్చిరి. గౌరవ నీయులగు రంగాచార్యులుగారు ఈ ఉపపాదనమును బలపరచిరి.

పరలుగారు రామానుజముశ్రేష్ఠిగారు తీర్మానమును రద్దుచేసికొనుటకు కారణము తెలుపగోరిరి.

అధ్యక్షులు తీర్మానమును రద్దుచేసికొనుట రామానుజము శ్రేష్ఠిగారి యిష్టమైనది.

అటులేరువాత సభేతముగారి యుపపాదనము వోటుకు పెట్టబడి ఓడిపోయినది.

రాయబహదరు త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు తదనంతరము తీర్మానమును సభ్యులలో నెవరైన ఉపసాదించుటకు స్వాతంత్ర్యము గలదని చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు తీర్మానము నెవరును ఉపసాదించుటకు గాని, బలపరచుటకు గాని పూనుకొని యుండలేదని చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులు గారు ప్రకృతము ఇందువిషయమున సభ్యులు చేయవలసినపనిని తెలుపుడని అధ్యక్షులకు ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షులు ప్రకృతము మనము చాల నుండిగారధలో నున్నామనియు, ఇందువిషయమున సభ్యుల ఆమోదమును మరల నైకొనిన బాగుగా నుండు ననియు తెలిపిరి.

రాయబహదరు త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు మరల తీర్మానమును వోటుకు పెట్టబడదని వాదించిరి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు తీర్మానమును సభ్యుల ఆమోదమును బడయుటకు వోటుకు పెట్టెనుని యుపపాదించిరి. సభ్యులలో చాలమంది దీని కంగీకరించిరి.

అటులేరువాత తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడినది. 13 మందిసభ్యులు తీర్మానమును రద్దుచేసికొనుటకు ఆమజ్జయిచ్చి, 11 గురు దానిని నిరాకరించిరి. ముగ్గురు తటస్థులుగా నుండిరి.

దీని. ఎదుర్కొనుచుండి సభ్యులు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిన నిష్పక్షపాదమున వారి ఆభిప్రాయము సభవారిచే ఆమోదింపబడినది.

గుజిలి బహదరు.

అటుపిమ్మట సల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు గుజిలి బహదరు అగ్నిపాల పుటకు కారణ మరయుట కొక యుపసంఘమును నెలకొల్పి గోనుచు తీర్మాన మొక వానిని నుపసాదించిచ్చి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఈ సుంఘమున సభాధ్యక్షలే కాక, సోలీను కమిషనరు, బ్రెజిడెంట్ జనరలు గార్లు సమీకరింపబడుట ఆవశ్యకమనిచేసిన చాల బాగుగ నుండుననియు, ప్రజల ఆయూహములు చాలమన్ని పోగలవనియు నుడిపిరి.

గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు రామస్వామి అయ్యగారి నూచన సంగీకరించిరి.

వైమంజుగారు ఇన్స్పెక్టరు కంపెనీవారు ఈవిషయము నరయుచున్నారు. కావున ప్రకృత మొక సంఘము ఆనవసర మనిరి.

లీచ్, క్రామగార్లు వైమంజుగారి నూచన సంగీకరించిరి.

తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడి బహుమంది సభ్యులచే నిరాకరింపబడినది.

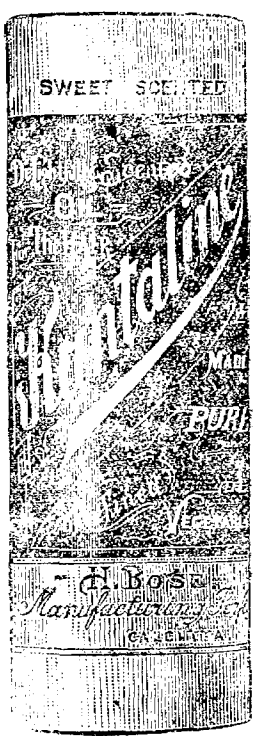
తరువాత కార్పొరేషనువారు కుపానకలన నష్టపడిన వారికి ద్రవ్యసహాయము చేయుటకు పనిచేయుచున్న సేవా సంఘమువారి నిధికి చేయూపాయల విరాళమునిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. అధ్యక్షులు ట్రాంబండ్లమార్గముల విషయమున చేసిన నిర్మాణముల న్యాయసమీక్షములు కావని రాజగోపాలాచార్యులు గారు ఉపసాదించిన తీర్మానమును నిరాకరించిరి. యాధవిరామగౌరవార్థముగా కార్పొరేషనులో పనిచేయుచు నెలకు రూ. 20 లు సంపాదించు ఉద్యోగులకు వారము జీతము నుచితముగా నిచ్చుటకు తీర్మానించుకొనినారు.

మరల సభ సంగీకరించువారు సమావేశమగును.

పాఠశాలావశ్యకత:— రేపల్లెతాలూకా కనకాలగ్రామము బండక-గుంటూరు మెయిన్ రోడ్డుమీద నున్నది. సర్కారువారికి ప్రతిసంవత్సరము రు. 20,000 లు కిస్తు చెల్లుచున్నది. జనాభా ఘనము 4500. పోస్టాఫీసును బోర్డు బాలికా పాఠశాలయు కలవు. 80 మంది బాలికలు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. బోర్డు మహమ్మదీయ పాఠశాలయు కలదు ఇట్టి పరిస్థితులలో బాలరపాఠశాల తేటకుట బాలరవిద్యాభివృద్ధి కాటంకము. ఈ కొరతను త్వరలోపేర్చుటకు తెనాలి తాలూకాబోర్డువారు ప్రార్థితులు. విద్యాభిలాషి.

కుంతలైక వాసనలైలము.

(1299)



కుంతలైక తలనూనెను గురించి నుప్రసిద్ధ పురుషులను డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు మున్న నవారంతక పొడినబాలులను మీరు చూచినచో వాళ్లు ప్రాసించుదురు. మీరు ఆశ్చర్యమున తప్పక పొందుదురు. వెంట్రుక స్థానములకు బలపరచి తిరుగ మెలక లేత్తించును. ఎప్పుటియట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సుగంధముగ నుండగలరు. కుంతలైక మీరు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పవలెను. మీ రుండదగునా? మీ కుంతలైక నూనెను రెండు మాసములకుండి వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో కొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటకు వ్యసనపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైకను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తికై వెలిగినది. మంచి నువాసన గూడ కలది. వాసనరానికొనినవిదప కూడ పోజాలదు. మదరాసు రాజధాని స్థాని కాజుకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చీఫ్ జడ్జి) సి. కృష్ణక (ఆమ్నఫర్డు) వారు అటులాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:



నేను మీ తలనూనెను ప్రత్యేక ద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంస పొందవలసి నొక్కి చెప్పుచున్నాను. మదరాసు ఎగ్జికియట్ కలెక్టర్ శ్రీ. వి. హనుమంతరావుగారి రిట్లు వ్రాసిరి:— ఇట్టి పరిశోధన ద్రవ్యములు భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లపరుచుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
కలు ఏజన్సీ మద్రాసు మున్నగువాటిని కొనువారు, మదరాసు, తెలుకెట్టి విధిలో మున్న మా సోలు ఏజంటులు
శ్రీ. ఎ. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.



మిక్సిలి మనోహరముగు నువాసన 126
(రిజిస్టరు) **ఆటో డిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు)
కాబడినది. కాబడినది.
ఇప్పటికాలపురుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరముగు నువాసనకలది.
అల్ప-హాయిగాని, సారాయముగాని, చేర్చునదకలది నిర్ధమ
లేదుమిడిన కేవల పుష్పసాగము.
నీ కువాలుకై కొన్ని దిండువులు ఇంకకండియో, మనోహరముగు
నువాసన నిష్పలవనియను.
ఈ క్రింది సమాచారము సీసాలలో నుండును.
జిప్సమ్ నైజ (అ. గ్రాం) సీసా 1-2 రు 0-20
కుంతలైకము నైజ 1-4 డాం " " 0-12-0
జిప్సమ్ నైజ 2 " " " 1-4-0
జిప్సమ్ నైజ 4 " లేక 1/2 కొచ్చు " " 2-0-0
సి. వి. బిక్కులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము
కొన్ని కట్టెలవలనందలి ప్రసిద్ధిమగు ప్రతిపాత్రలోని దొరగడు. 21
ఆ కేసుగు సకల వెంట్రుకలవు. కావున, తాము కొనుగొనుచు సీసానైజ
క, కాళ్ళవెనుక ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో
డిల్ బహార్ నైజముకై. కలమణములను కుంకిలనచేయ గోరువారి దిగునవారికి
వ్రాసినచో అభాగ్యములగు నువాసనగార్లు ఉచితముగ కంపుదురు.
సోలుయేజంటు: అంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు, కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, బామ్బాయ్ నీధి, బొంబాయి.
కువాసు యేజంటు: మహాత్ భారతీయ ట్రాన్స్, వైజానాబాద్, మద్రాసు.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, Madras.